

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Zyra e Kryeministrit - Ured Premijera - Office of the Prime Minister

Agjencia e statistikave të Kosovës - Agencija za Statistiku Kosova - Statistical Agency of Kosovo

GRATË DHE BURRAT NË KOSOVË

ŽENE I MUŠKARCI NA KOSOVO

ŽENE I MUŠKARCI NA KOSOVU

2016-2017

Decembar, 2018

Avni Kastrati –Direktor Odeljenja Socijalnih Statistika

Publikaciju su pripremili:

Sanije Uka – Viša Službenica Statistika Stanovništva

Bujar Hajrizi – Viši Službenik Statistika Tržišta Rada

Emina Deliu –Viša Službenica Statistika Životnog Standarda

Sanie Ismaili –Viša Službenica Statistika Pravosuđa

Arijeta Sojeva – Viša Službenica Statistika Stanovništva

Elvira Tahiri –Službenica Vitalnih Statistika

Vjollca Berisha – Službenica Vitalnih Statistika

Advie Uka –Službenica Statistika Obrazovanja

Violeta Gashi –Šef Divizije Statistika Poljoprivrede

Muhamet Kastrati –IT specijalista za PSR

Izdavač:Agencija za Statistiku Kosova(ASK)

Datum izdavanja: Decembar, 2018

© : Agencija za Statistiku Kosova

Reprodukcija odobrena samo ako se navede izvor.

Velik broj informacija je dostupan na Internetu,

kome možete pristupiti na web-stranici

ASK-a: <http://ask.rks-gov.net>

Predgovor

Publikacija "Žene i muškarci na Kosovu", nastala je kao jedno izdanje sa dugoročnijem statističkim podacima i kratkim analizama koja pomaže u percepciji rodne situacije u zemlji.

Agencija za Statistiku Kosova je koristila sve raspoložive izvore podataka koji su pružili potpunu statističku informaciju za prikazivanje rodne situaciju prema sektorima ekonomskog i socijalnog života u zemlji.

Ova publikacija je dobila novi oblik predložen od strane UN WOMEN.

Posebne zahvale upućene su Statistikama Švedske, Švedskoj Agenciji za Međunarodni Razvoj i Saradnju (SIDA).

Za saradnju takođe se zahvaljuje Kancelariji za Rodnu Ravnopravnost, u okviru Kancelarije Premijera.

Izvršni Direktor Agencije za Statistiku Kosova
g. Isa Krasniqi

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Isa Krasniqi', written in a cursive style.

Rodna ravnopravnost i mehanizmi za rodnu ravnopravnost

Rod se odnosi na uloge koje žene i muškarci, devojčice i dečaci igraju u društvu i gde postoje sličnosti i razlike izvan onih na osnovu biološkog pola. Rod je društvena konstrukcija koja utiče na podelu rada između žena i muškaraca, pristupu obrazovanju, vrste rada i zaposlenosti koje ljudi imaju, pristup u dohocima i porodičnim bogatstvima, zdravstvu i migraciju.

Rodna ravnopravnost se odnosi na jednakim mogućnostima, pravima i obavezama žena i muškaraca u njihovim društvenim, profesionalnim i porodičnim okruženjima. Po Ustavu Republike Kosova postoji niz važnih obavezujućih nacionalnih i međunarodnih dokumenata, koji garantuju ravnopravnost muškaraca i žena i zabranjuju diskriminaciju po osnovu pola, posebno Savet Evropske Socijalne Povelje i Evropska Konvencija za Zaštitu Ljudskih Prava i Konvencija Ujedinjenih Nacija o Eliminisanju svih Oblika Diskriminacije Žena (CEDAW).

Republika Kosovo je potpisala niz važnih i obavezujućih međunarodnih dokumenata, koji garantuju ravnopravnost muškaraca i žena i zabranjuju diskriminaciju po osnovu pola, posebno Savet Evropske Socijalne Povelje i Evropska Konvencija za Zaštitu Ljudskih Prava i Konvencija Ujedinjenih Nacija o Eliminisanju svih Oblika Diskriminacije Žena (CEDAW).

Domaće garancije za rodnu ravnopravnost su Ustav Republike Kosova, relevantni zakoni i propisi.

Ustav Republike Kosova (usvojen 2008. godine) pruža pravnu osnovu za uvođenje i regulaciju principa ravnopravnosti polova na Kosovu i uspostavlja ravnopravnost polova kao ustavno osnovno pravo. Prema Članu 15 Ustava, država mora da garantuje rodnu ravnopravnost između žena i muškaraca i razvija politiku jednakih mogućnosti. Ustav takođe predviđa princip zabrane diskriminacije, uključujući, između ostalog, diskriminaciju na osnovu pola.

Novi zakon usvojen u 2015. godini br. 05 / L-020 o Ravnopravnosti Polova, službeni list Republike Kosova br. 16/26 juna 2015.godine, zahteva od svih javnih organa da aktivno provode principe ravnopravnosti muškaraca i žena.

Ali, u stvarnosti žene ne uživaju svoja prava kao i muškarci. Ova razlika je evidentna u mnogim oblastima društvenog i ekonomskog života, i stoga sadržaj ove publikacije je fokusiran na šest (6) specifične oblasti: 1) integracije žena u privredi, 2) integracije žena u radnoj snazi i socijalna zaštita za kategorije pogođene sa socijalnim problemima, 3) žene u procesu donošenja odluka, 4) zdravstvena zaštita i pristup žena i muškaraca u zdravstvenim uslugama, 5) obrazovanje, i 6) učešće i zastupljenost u kulturi i medijima.

Nacionalni Program Kosova za Ravnopravnost Polova (NPRP) je usvojen 2008. godine. Usvajanjem KPRP-a, Vlada je ispunila obavezu iz člana 4.4 Zakona o Ravnopravnosti Polova, i obaveze koje proizilaze iz APEP(PVPE) odnosno tačka 39 (Definisanje i usvajanje programa Vlade za promociju prava žena na Kosovu) i tačka 116 (sprovodi Zakon o ravnopravnosti polova, obezbedi uživanje prava žena u svim postojećim politikama i zakonima).

Takođe, treba napomenuti da ovom akcijom Vlade RK-a je ispunila jedan od ciljeva navedenih u Rezoluciju " Ciljeve Milenijuma OUN-a", rezolucija ova koja je potpisana od strane Skupštine Kosova, odnosno postupak III OUN-a – "Promocija rodnog ravnopravnosti i osnaživanje žen". Ciljevi Milenijuma –OUN-a i Konvencija CEDAW-a služile su kao osnova za izradu NPRP-a i ciljeva predviđenim u ovom programu.

Institucionalna mehanizmi za rodnu ravnopravnost

- Skupština Republike Kosova

- Grupa žena poslanika
- Skupštinska Komisija za ljudska prava, Rodnu Ravnopravnost, Nestala Lica i Peticije.

Vlada Republike Kosova

- Agencija za Radnu Ravnopravnost/Kancelarija Premijera Republike Kosova
- Institucija Ombudsmana -Jedinica za rodnu ravnopravnost
- Službenici za rodnu ravnopravnost u Ministarstvima i opštinama
- Međuministarski Savet za Rodnu Ravnopravnost
- Odsek za rodna pitanja- MALS

Mehanizmi na lokalnom nivou

- Opštinski službenici za rodnu ravnopravnost
- Opštinski odbori za rodnu ravnopravnost

Nevladini mehanizmi

- Nevladine organizacije

Mehanizmi Vlade koji se bave Nasiljem u Porodici

- Jedinica za Nasilje u Porodici pri Kosovskoj Policijskoj Službi
- Odsek za Zaštitu i Pomoć Žrtvama- Ministarstvo Pravde
- Tužilaštva i Sudovi
- Centri za Socijalni Rad- Ministarstvo Rada i Socijalne Zaštite
- Prihvatilišta (u šest gradova)

Rodno osetljiva statistika su više od obične razrade, u prikazivanju postojećih podataka prema polu (muško/žensko), i ukazuju na potrebu za nadgledanje raznih problema i izazova sa kojima se suočavaju žene i muškarci u svim oblastima života.

Prva zvanična međunarodna debata o osetljivosti rodne statistike održana je na Prvoj Svetskoj Konferenciji o Ženama u Meksiko Siti (Mexico City) u 1975.godini. Pekinška deklaracija i Platforma za akciju, 1995.godine, pružila je kratak i jasan pregled preporuka i uputstva o poboljšanju položaja žena, i bave se statistikama sa rodnom osetljivošću.

Deklaracija postavlja obaveze država da obezbede da podaci prikupljeni na redovnoj osnovi, koji se odnose na pojedince, budu izrađeni, analizirani i predstavljeni prema polu i starosti, i da to odražava probleme i pitanja vezana za žene i muškarce u društvu.

Redovno i sveobuhvatno nadgledanje i prikazivanje rodno osetljivih podataka omogućava indentifikaciju rodnu diskriminaciju u društvu, to jest utvrđivanje da li postoji nejednakost između žena i muškaraca. Ona takođe olakšava projektovanje, planiranje i sprovođenje politika usmerene na uklanjanje nejednakosti i poboljšanje položaja diskriminiranih grupa ili pojedinca.

Neke važne činjenice

- Ukupan broj rezidentnog stanovništva Kosova na kraju 2017. godine iznosio je 1.798.506 stanovnika.
- Veličina domaćinstva 5,21 osoba.
- Gustina stanovništva u 2017. godini bila je 164.92 stanovnika po km².
- Prosečna starost stanovništva na Kosovu je 30.2 godina.
- Očekivani životni vek u 2017.godini procenjeno da je bio 76.7 godina, za muškarce 74.1 godina a za žene 79.4.godina.
- Prosečna starost oženjenih/udatih u 2017.godini je bila 30.godina, za žene 28.godina a za muškarce 32.godine.
- Podaci plodnosti su beležili pad u poređenju sa prethodnim godinama od 3 dece po ženi u 2003.godini, na 2 dece po ženi u 2017.godini.
- Koeficijent maskuliniteta je 111.2muškaraca na 100 žena-veći od ukupnog odnosa rodnog odnosa stanovništva.
- Stopa nepismenosti je bila 6.1% stanovništva starosti više od 15 godina.
- Procenat nepismenih u populaciji starosti 10 godina i više, 3.85% nepismeno stanovništvo(prema REKOS 2011).
- Procenat stanovništva bez formalnog obrazovanja (nije završio nivo obrazovanja pismenosti) 5.7% (prema REKOS 2011).
- Stopa učešća u ekonomski aktivnu populacija za 2016.godinu je bila 38.7%, dok u 2017.godini je bila 42.8%.
- Stopa učešća u ekonomski neaktivnu populacija za 2016.godinu je bila 61.3%, dok u 2017.godini je bila 57.2%.
- Ukupna stopa nezaposlenosti za 2016.godini je bila 27.5%, dok u 2017.godini je bila 30.5%.
- Stopa nezaposlenosti žena za 2016.godini je bila 31.8%, a kod muškaraca je bila 26.2%,dok u 2017.godini ova stopa kod žena je bila 36.6%, a kod muškaraca 28.7%.
- Stopa nezaposlenosti mladih (starosti 15-24 godina) za 2016.godinu je bila 52.4%, dok u 2017.godini je bila 52.7%.
- Izvori individualnih prihoda na Kosovu za 2016 i 2017.godinu, prema Anketi o Budžetu Domaćinstava za žene su bile plate i dnevnice zarađene na Kosovu u javnom sektoru, penzije sa Kosova kao i gotov novac poslat iz inostranstva-odnosno doznake.
- Prema rezultatima dobijenih iz Popisa Poljoprivrede na Kosovu 2014. godine, samo 4.9% žena su bile nositeljke vlasništva poljoprivrednog zemljišta.
- Uprkos poboljšanja žene i dalje nisu dovoljno zastupljene u procesima donošenja odluka na svim nivoima.
- Žene imaju u vlasništvo 13% poslovanja.

Skraćenice

ASK	-	Agencija za Statistiku Kosova
ARR	-	Agencija za Rodnu Ravnopravnost
ARS	-	Anketa o Radnoj Snazi
ABD	-	Anketa Budžeta Domaćinstava
MICS	-	Anketa Višestrukih Pokazatelja
DSARZ	-	Demografska, Socijalna i Anketa Reproductivnog Zdravlja na Kosovu
OACS	-	Odeljenje za Adminisraciju Civilne Službe
MJU	-	Ministarstvo Javne Uprave
PK	-	Policija Kosova
REKOS	-	Popis Stanovništva 2011
OS	-	Osnovni Sud
MKBS	-	Ministarstvo za Kosovske Bezbednosne Snage
MIP	-	Ministarstvo Inostranih Poslova

SADRŽAJ

	Strana
Predgovor.....	3
Rodna ravnopravnost i mehanizmi za rodnu ravnopravnost.....	4
Neke važne činjenice.....	6
Skraćenice.....	7
STANOVNIŠTVO	11
ZDRAVSTVO I BLAGOSTANJE.....	22
OBRAZOVANJE.....	29
SOCIJALNA ZAŠTITA.....	36
PRAVOSUĐE.....	42
TRŽIŠTE RADA.....	48
PRIHODI.....	56
DONOŠENJE ODLUKA.....	60

GRAFIKON

Grafikon 1. Stanovništvo po godinama 1953-2017.....	12
Grafikon 2. Piramida Stanovništva 1953.....	14
Grafikon 3. Piramida Stanovništva 1961.....	14
Grafikon 4. Piramida Stanovništva 1971.....	15
Grafikon 5. Piramida Stanovništva 1981.....	15
Grafikon 7. Nacionalno migrantno stanovništvo (unutrašnja) prema godinama 2001-2010.....	17
Grafikon 8. Nacionalno migrantno stanovništvo (unutrašnja) prema starosnim grupama.....	17
Grafikon 9. Prosečna starost stanovništva prema popisnim godinama 1953-2011	18
Grafikon 10. Stupanje u braku po prvi put (prvi brak) prema starosti, 2016.....	18
Grafikon 11. Stupanje u braku po prvi put (prvi brak) prema starosti, 2017.....	19
Grafikon 12. Zaključeni i razvedeni brakovima na 1000 stanovnika prema godinama 2004-2017	19
Grafikon 1. Stanovništvo po godinama 1953-2017.....	12
Grafikon 13. Živorodeni prema godinama 2002-2017.....	20
Grafikon 14. Živorodeni prema starosnoj grupi majke i godinama 2011-2017	21
Grafikon 15. Životni vek prema godinama.....	24
Grafikon 16. Osobe koje su umrle nasilnom smrću 2013-2017.....	24
Grafikon 17. Umrli na Kosovu prema godinama, 2002-2017	25
Grafikon 18. Umrli prema starosnoj grupi 2016.....	25
Grafikon 19. Umrli prema starosnoj grupi 2017	26
Grafikon 20. Umrli odojčad 2002-2017	26
Grafikon 21. Stanovništvo starosti 15-65 prema nivou obrazovanja u % 2011.....	29
Grafikon 22. Nepismene osobe prema godinama popisa (stanovništvo starosti 10+) u % 2011	29

Grafikon 23. Struktura nastavnika prema nivou obrazovanja u (javnom i privatnom obrazovanju) u 2016/2017	30
Grafikon 24. Struktura nastavnika prema nivou obrazovanja u (javnom i privatnom obrazovanju) u 2017-2018	31
Grafikon 25. Raspodela studenata (bačelor i master) u javnim i privatnim univerzitetima na Kosovu 2016/2017 prema polu, u %	32
Grafikon 26. Raspodela studenata (bačelor i master) u javnim i privatnim univerzitetima na Kosovu 2017/2018 prema polu u %	33
Grafikon 27. Raspodela akademskog osoblja u javnim i privatnim univerzitetima na Kosovu 2016/2017 prema polu, u %	35
Grafikon 28. Raspodela akademskog osoblja u javnim i privatnim univerzitetima na Kosovu 2017/2018 prema polu, u %.....	35
Grafikon 29. Osobe privremeno prisutne u kolektivnim stambenim ustanovama prema starosti.....	38
Grafikon 30. Deca smeštena u prihvatilištima prema starosnoj grupi	38
Grafikon 31. Napuštena deca prema polu 2012-2017	39
Grafikon 32. Raspodela osoba smeštena u domovima za stare prema polu 2012-2017	39
Grafikon 33. Penzije na osnovu plaćanja doprinosa u % 2012-2017.....	40
Grafikon 34. Rezydentno stanovništvo prema smetnjama 2011	40
Grafikon 35. Raspodela penzija za osobe sa ograničenim sposobnostima prema polu 2012-2017	40
Grafikon 36. Žrtve nasilja u porodici 2010-2017	45
Grafikon 37. Žrtve prijavljenog porodičnog nasilja prema regionima 2016.godine u %	45
Grafikon 38. Žrtve prijavljenog porodičnog nasilja prema regionima 2017.godine u %	46
Grafikon 39. Stopa zaposlenosti 2012-2017.....	49
Grafikon 40. Odnos zaposlenost- stanovništvo, prema starosnim grupama (%) 2012-2017.....	49
Grafikon 41. Zaposleni prema radnom statusu 2012-2017.....	50
Grafikon 42. Neto mesečna zarada zaposlenih (%) 2014-2017	52
Grafikon 45. Grafički prikaz aktivnih preduzeća prema polu vlasnika 2014-2017.....	54
Grafikon 46. Poljoprivredna gazdinstva	55

TABLE

Tabela 1. Prirodna kretanja stanovništva 1953-2017.....	13
Tabela 2. Prirodno kretanje stanovništva u 1000 stanovnika(%), 1953-2017.....	13
Tabela 5. Ključni pokazatelji o zaključenim i razvedenim brakovima 2004-2017.....	20
Tabela 6. Živorodeni prema bračnom statusu i prosečnoj starosti majke prema godinama 2002-2017.....	21
Tabela 7. Broj predškolske dece, učenika i studenata u procentima u javnom i privatnom obrazovanju za godine 2016/2017 i 2017/2018.....	30
Tabela 8. Struktura nastavnika prema nivou obrazovanja u (javnom i privatnom obrazovanju) u 2016/2017 i 2017/2018	30
Tabela 9. Broj vaspitača i dece prema godinama 2008-2009 do 2017-2018	31
Tabela 10. Škole, odeljenja, učenici i nastavnici u niže srednjem obrazovanju prema školskim godinama 2008/2009 do 2017/2018.....	32

Tabela 11. Škole, odeljenja, učenici i nastavnici u više srednjem obrazovanju prema školskim godinama 2008/2009 do 2017/2018.....	33
Tabela 12. Ukupan broj studenata (bačelor i master) u javnim i privatnim univerzitetima na Kosovu 2016/2017	36
Tabela 13. Ukupan broj studenata (bačelor i master) u javnim i privatnim univerzitetima na Kosovu 2017/2018	36
Tabela 14. Bruto stopa upisa (BSU) prema nivou obrazovanja 2015-2016 i 2016-2017	37
Tabela 15. Bruto stopa obuhvata decu sa posebnim potrebama u nivoima obrazovanja 2016/2017	35
Tabela 16. Osobe bez porodičnog staranja smešteni u domovima za stare prema polu 2012-2017	39
Tabela 17. Penzije osoba sa ograničenim sposobnostima 2012-2017	41
Tabela 18. Procenat pušača u stanovništvo starosti 16 i više godina 2016-2017.....	41
Tabela 19. Polna struktura zaposlenih u zdravstvenim ustanovama 2016.....	41
Tabela 20. Polna struktura zaposlenih u zdravstvenim ustanovama 2017.....	41
Tabela 21. Sudije na Republici Kosovo 2012-2017	44
Tabela 22. Themelore Punoletna lica osuđena u Osnovnim Sudovima 2013-2017	44
Tabela 23. Maloletna lica osuđena u Osnovnim Sudovima prema godinama 2013-2017	44
Tabela 24. Prijavljeno porodično nasilje prema regionima 2013-2017	45
Tabela 25. Odnos zaposlenost- stanovništvo, prema starosnim grupama (%) 2012-2017.....	49
Tabela 26. Zaposleni prema radnom statusu 2012-2017	50
Tabela 27. Zaposleni prema zanimanju (%) 2016	50
Tabela 28. Zaposleni prema zanimanju (%) 2017	51
Tabela 29. Zaposleni prema aktivnostima (%) 2016	51
Tabela 30. Zaposleni prema aktivnostima (%) 2017	52
Tabela 31. Preduzeća prema vlasništvu i ekonomskim aktivnostima 2014-2017	54
Tabela 32. Stuktura aktivnih preduzeća prema grupama zaposlenih i vlasnika 2014-2015.....	54
Tabela 33. Vlasnici poljoprivrednog zemljišta i članovi porodice 2014	55
Tabela 35. Rukovodeće pozicije u ministarstvima, izvršnim agencijama i na lokalnom nivou u upravi 2017	61
Tabela 36. Zaposleni na odlučujućim pozicijama prema Ministarstvima 2017	61
Tabela 37. Zaposleni u Opštinskoj Upravi 2016.....	62
Tabela38. Zaposleni u Opštinskoj Upravi 2017.....	63
Tabela 39. Zaposleni u diplomatskim misijama prema pozicijama 2014-2017	64
Tabela 40. Struktura zaposlenih u Policiji Kosova 2014-2017	64
Tabela 41. Struktura zaposlenih u Policiji Kosova, prema pozicijama odlučivanja u uniformi 2014-2017	64
Tabela 42. Zaposleno vojno osoblje prema starosnoj grupi u MBSK/KBS, 2017	65
Tabela 43. Zaposleno vojno osoblje prema pozicijama odlučivanja prema starosnoj grupi u MBSK/KBS 2017...66	66
Tabela 44. Zaposleno Političko, Civilno i pomoćno osoblje prema starosnoj grupi u MBSK/KBS, 2017.....	66
Tabela 45. Zaposleno političko, civilno i pomoćno osoblje prema starosnoj grupi u pozicijama odlučivanja MBSK/KBS, 2017	66

STANOVNIŠTVO

Stanovništvo

Ovo poglavlje daje široku pregled stanovništva na Kosovu, sa značajnim naglaskom na rodnom pitanjima.

Procene stanovništva su zasnovane na rezultatima Popisa Stanovništva i na rezultatima prirodnog i mehaničkog kretanja stanovništva (unutrašnje migracije). Takođe, projekcija stanovništva koje je nedavno sprovela ASK, pokazuju procenjeni broj stanovnika za referentnu godinu.

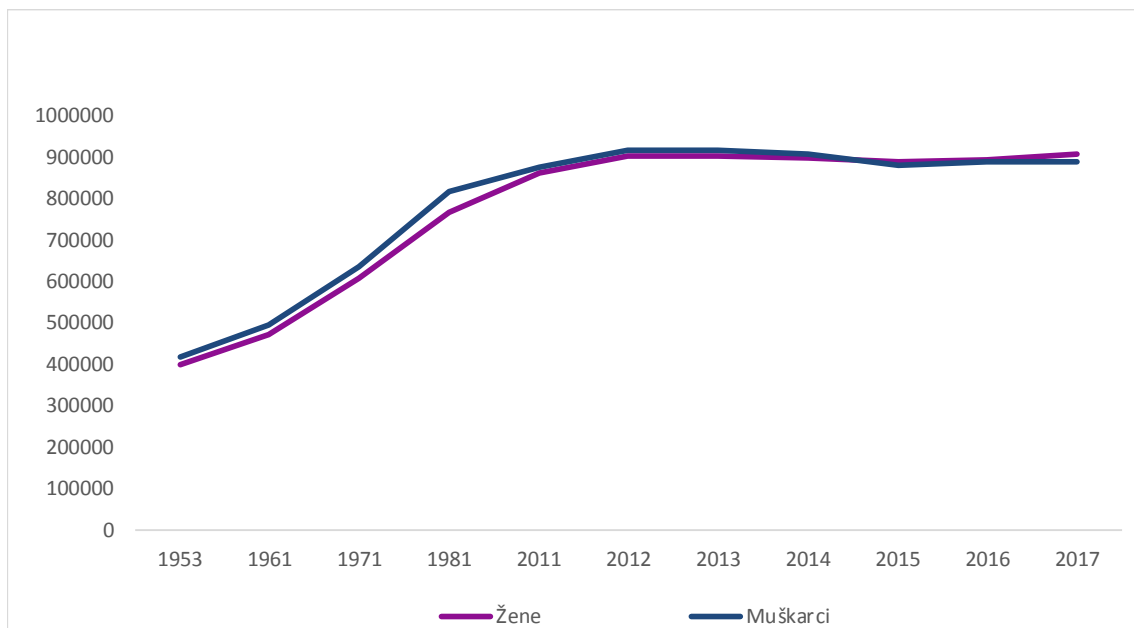
Preporučeni podaci su podaci srednje varijante.

Migrantska populacija uključuje osobe koje su promenile svoje uobičajeno prebivalište u referentnoj godini.

Prosečna starost stanovništva je prosečna starost stanovništva u referentnoj godini.

Ukupna stopa fertiliteta predstavlja ukupan broj živorođenih po ženi starosti 15-49 godina.

Grafikon 2. Stanovništvo po godinama 1953-2017

Izvor: Popisi Stanovništva na Kosovu, 1953, 1961, 1971. 1981, 2011 dok podaci za 2012-2017 iz Procene Stanovništva, ASK.

Niska stopa nataliteta u poređenju sa prethodnim godinama i visoka stopa emigracije su uticale na postepeno smanjenje broja stanovništva Kosova.

Tabela 1. Prirodna kretanja stanovništva 1953-2017

Godine	Stanovništvo		Živorodeni		Umrli	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
1953	399370	416538	16532	18063	8734	7992
1961	471358	492630	19527	21034	6039	5720
1971	606735	636958	22456	24604	4879	5433
1981	766048	818392	22579	25532	4332	5345
2011	863925	875900	13232	14394	2962	4149
2012	901555	914051	13163	14580	3026	4291
2013	904050	916581	13826	15501	2947	4188
2014	897057	907887	12220	13709	3195	4439
2015	889528	882076	11701	12893	3564	4638
2016	895333	888198	11137	12279	3699	4796
2017	908871	889635	11081	12321	3905	4816

Izvor: Popisi Stanovništva na Kosovu, 1953, 1961, 1971. 1981, 2011 dok podaci za godine 2012-2017 iz Procene Stanovništva, ASK.

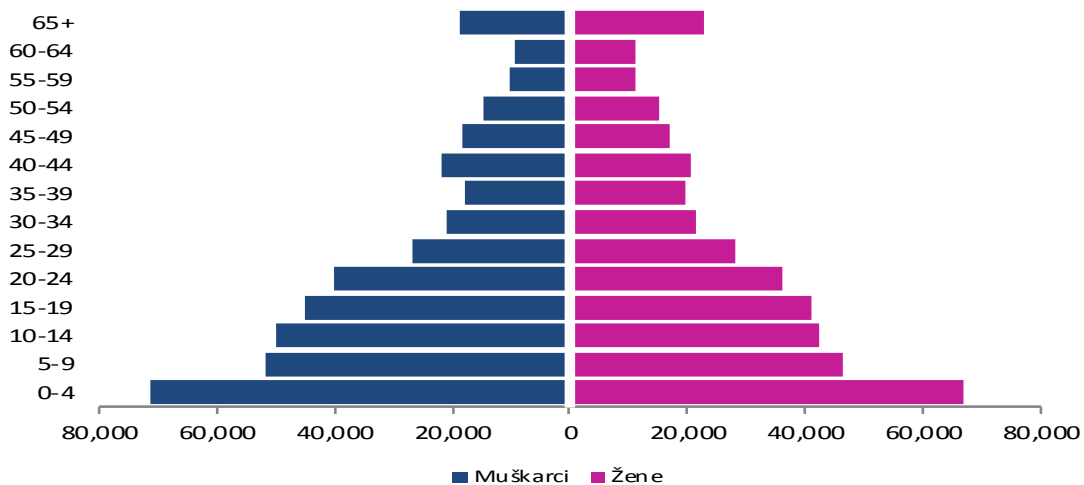
Rodni odnos na rođenju u 2017. godini ili koeficijent maskuliniteta je 111.2 muškaraca na 100 žena - veći od ukupnog odnosa rodnog odnosa stanovništva, koji za 2016. godinu iznosi 110.3 muškaraca na 100 žena.

Tabela 2. Prirodno kretanje stanovništva u 1000 stanovnika(‰), 1953-2017

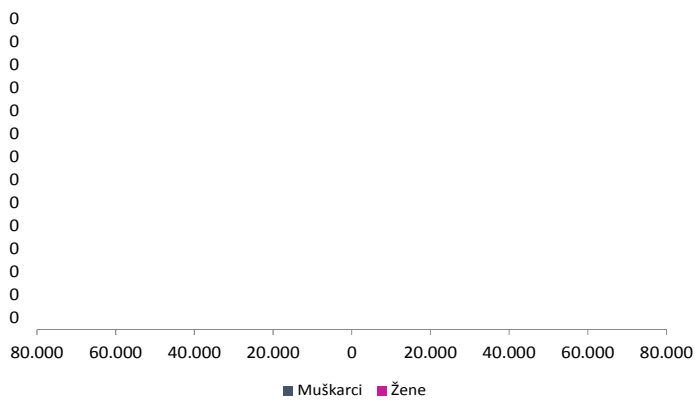
Godine	Stanovništvo		Živorodeni		Umrli	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
1953	489	511	20	22	11	10
1961	489	511	20	22	6	6
1971	488	512	18	20	4	4
1981	483	517	14	16	3	3
2011	497	503	8	8	2	2
2012	497	503	7	8	2	2
2013	497	503	8	9	2	2
2014	497	503	7	8	2	2
2015	502	498	7	7	2	3
2016	502	498	6	7	2	3
2017	505	495	6	7	2	3

Izvor: Popisi Stanovništva na Kosovu, 1953, 1961, 1971. 1981, 2011 dok podaci za godine 2012-2017 iz Procene Stanovništva, ASK

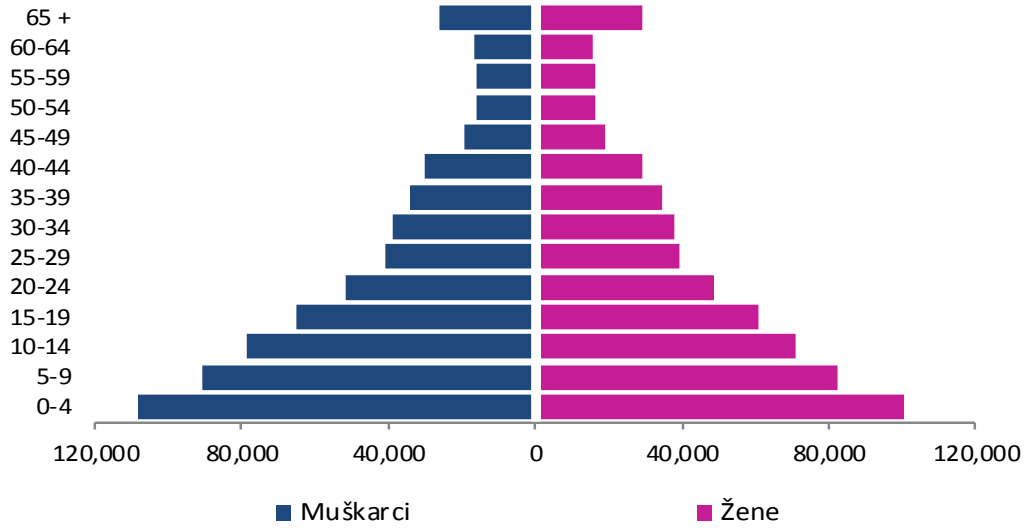
Grafikon 3. Piramida Stanovništva 1953

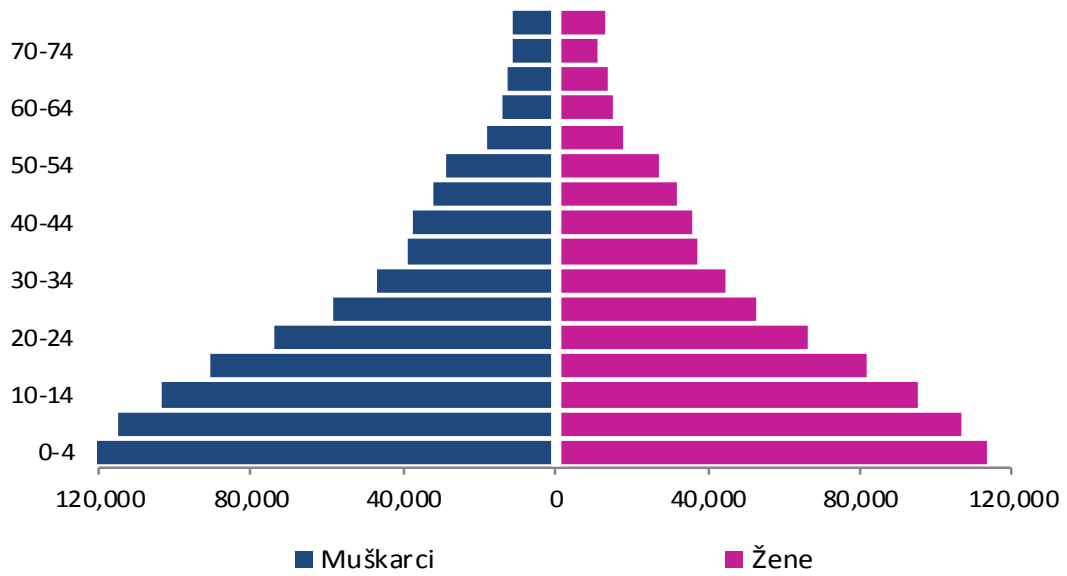
Grafikon 4. Piramida Stanovništva 1961

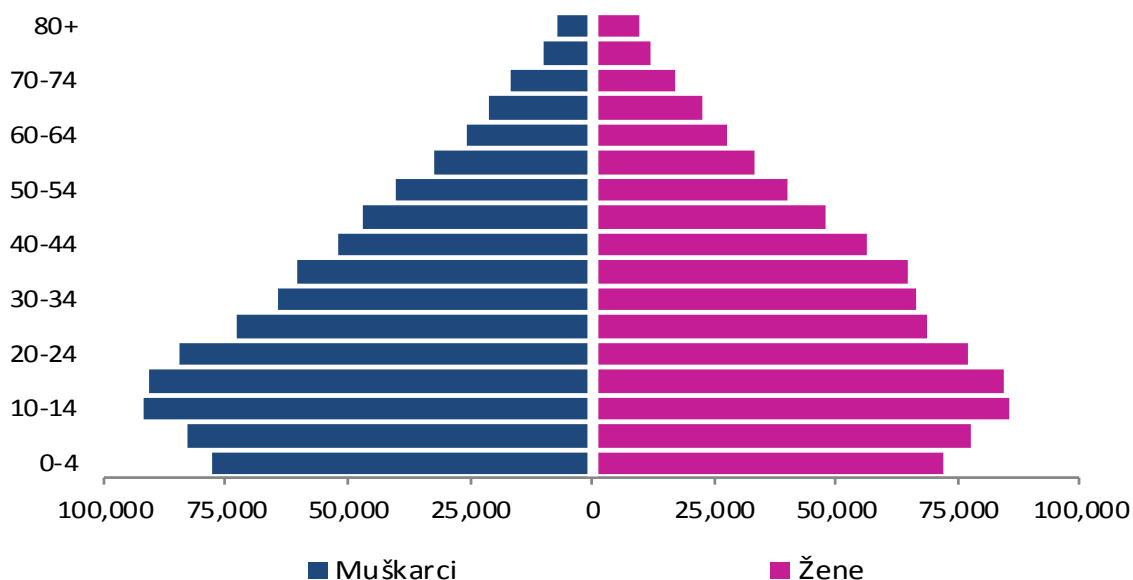
Grafikon 5. Piramida Stanovništva 1971

Grafikon 6. Piramida Stanovništva 1981

Grafikon 7. Piramida Stanovništva 2011

Piramida stanovništva gore prikazana, prikazuje strukturu stanovništva prema starosti i polu na Kosovu, po godina 1953.1961.1971.1981 i u 2011.godini.

Tabela 3. Stanovništvo prema starosnoj grupi i godinama 1953-2017

U hiljadama ('000)

Starost	1953		1961		1971		1981		2011		2012	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
0-14	155	173	193	213	254	277	315	341	235	252	245	263
15-59	210	215	240	247	302	312	396	425	539	543	562	567
60+	34	28	39	32	50	52	55	52	90	80	94	83

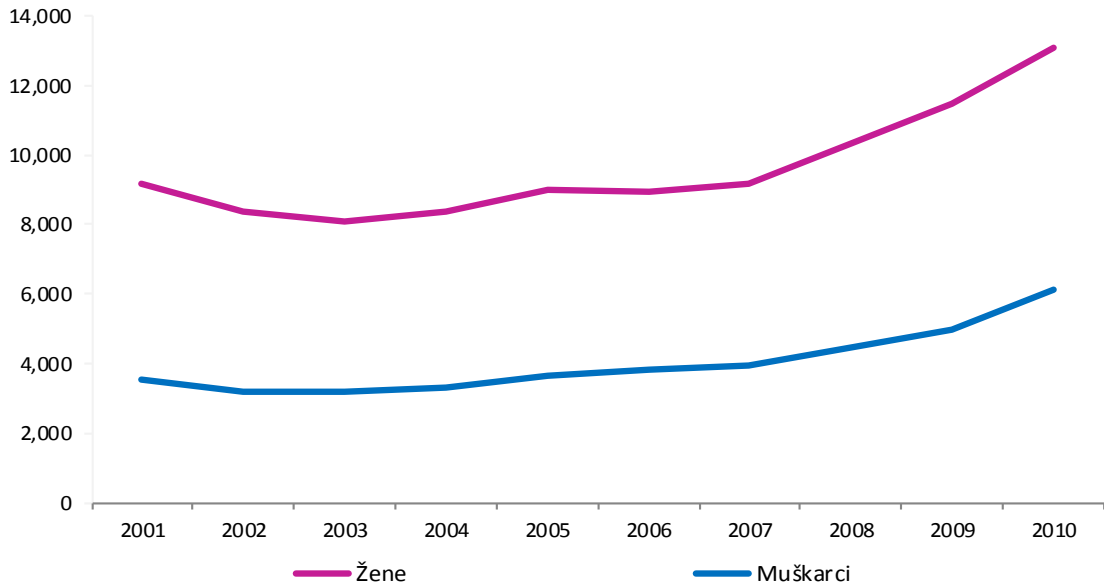
Tabela 4. Stanovništvo prema starosnoj grupi i godinama 1953-2017 (nastavak)

U hiljadama ('000)

Starost	2013		2014		2015		2016		2017	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
0-14	246	264	244	262	242	254	244	256	247	256
15-59	564	569	560	563	555	547	559	551	567	552
60+	94	84	93	83	92	81	93	81	95	81

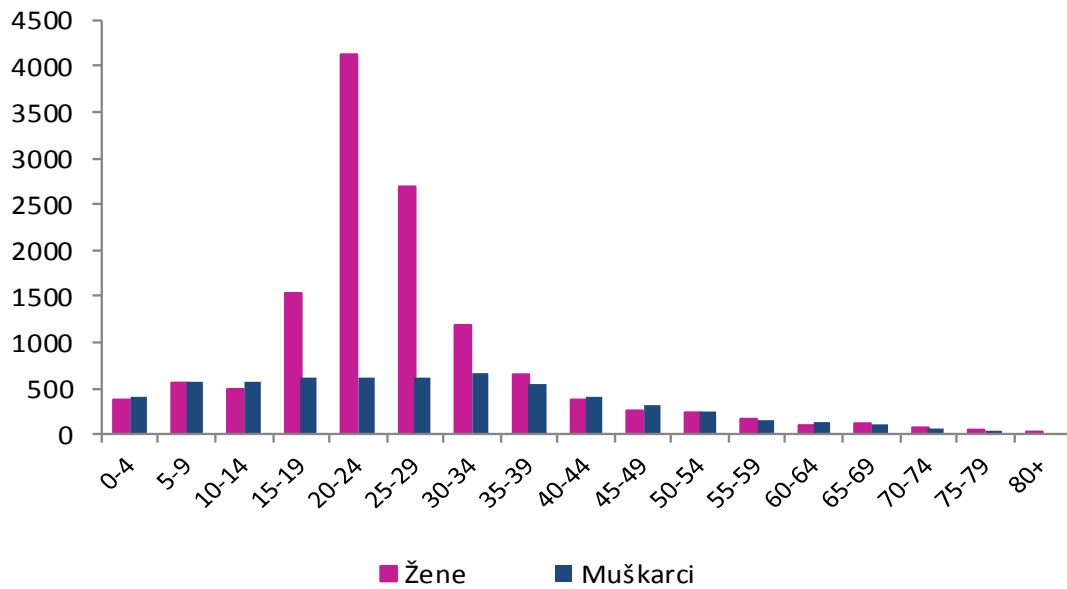
Izvor: Popisi Stanovništva na Kosovu, 1953, 1961, 1971,1981,2011, dok podaci za godine 2012,2013, 2014,2015, 2016 i 2017 iz Procene Stanovništva, ASK.

Grafikon 7. Nacionalno migrantno stanovništvo (unutrašnja) prema godinama 2001-2010

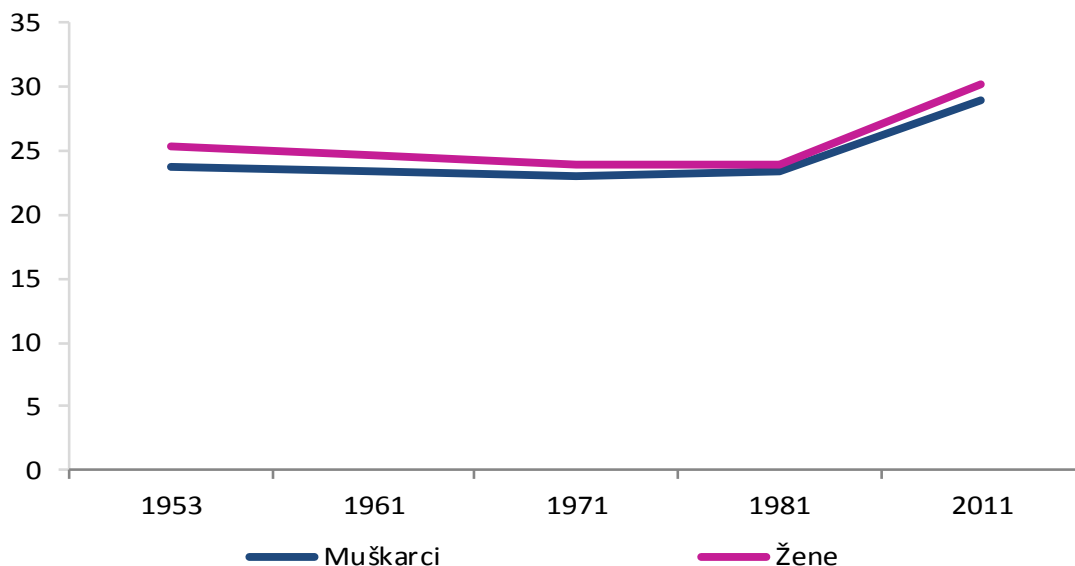
Izvor: Popis Stanovništva na Kosovu 2011, ASK

Grafikon 8. Nacionalno migrantno stanovništvo (unutrašnja) prema starosnim grupama

Izvor: Popis Stanovništva na Kosovu 2011, ASK

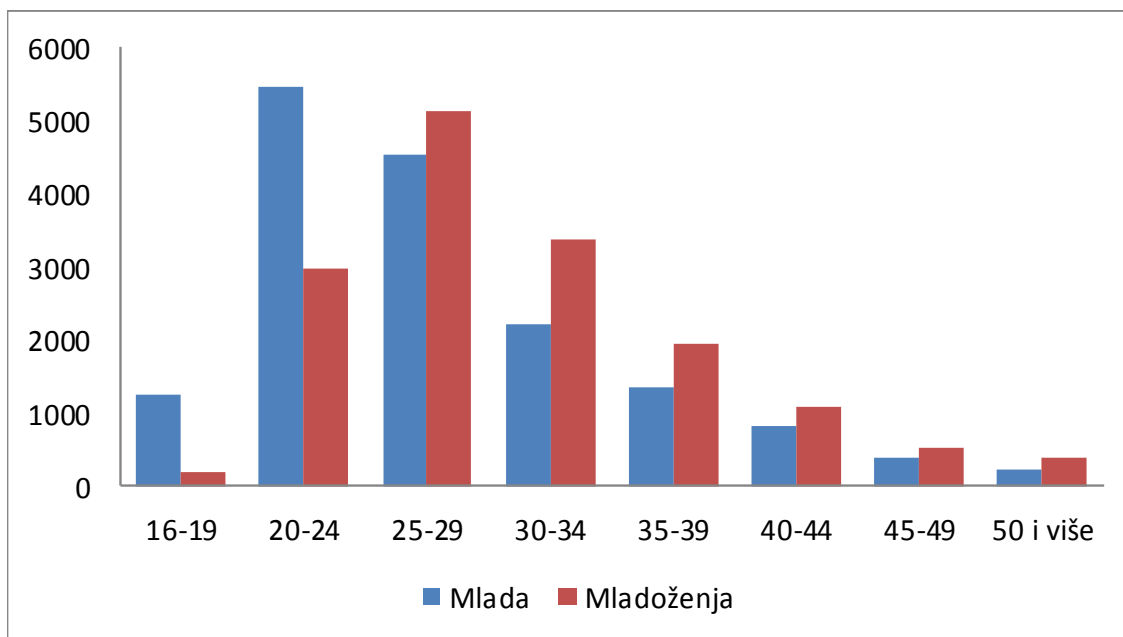
Grafikon 9. Prosečna starost stanovništva prema popisnim godinama 1953-2011

Izvor: *Popis Stanovništva na Kosovu, 1953, 1961, 1971, 1981 i 2011, ASK*

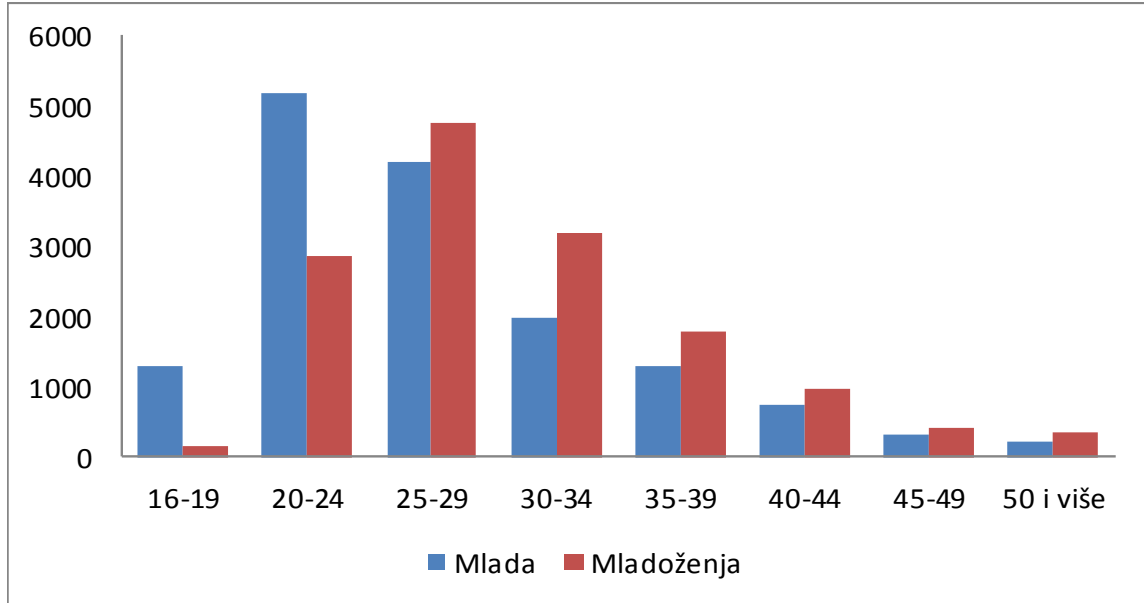
Prosečna starost stanovništva na Kosovu ima minimalne razlike prema polnoj strukturi.

Grafikon 10. Stupanje u braku po prvi put (prvi brak) prema starosti, 2016

Izvor: *Zaključeni Brakovi na Kosovu 2016, ASK*

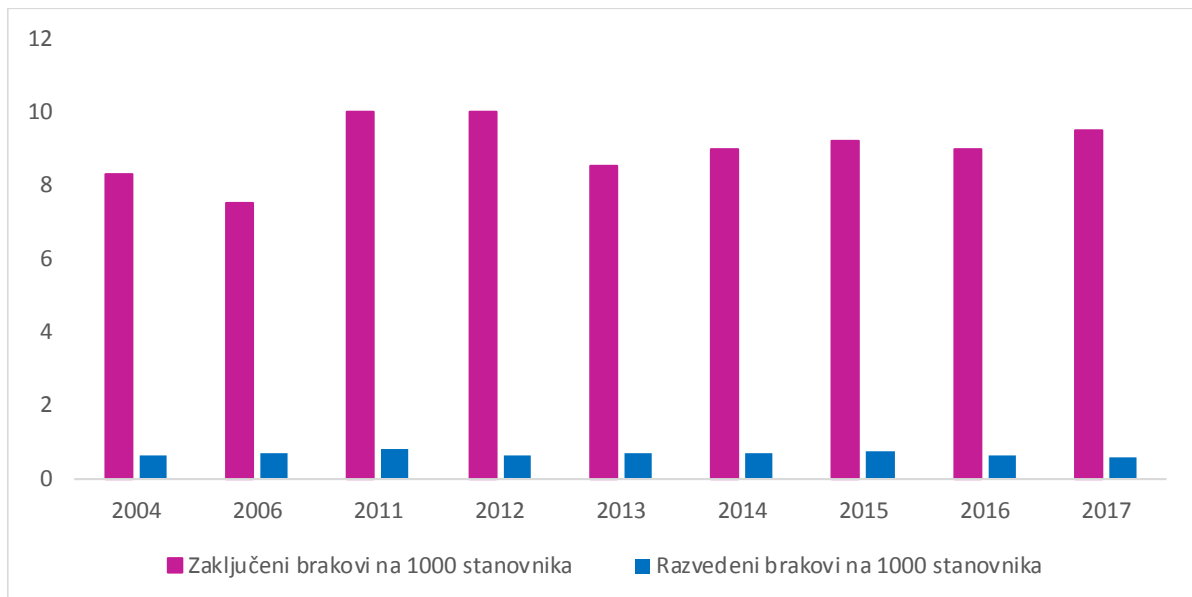
Grafikon 11. Stupanje u braku po prvi put (prvi brak) prema starosti, 2017

Izvor: Zaključeni Brakovi na Kosovu 2017, ASK

Kao što se vidi iz grafikona, kod prvih brakova prema starosti, postoje značajne razlike između muškaraca i žena, muškarci se ožene kasnije dok žene se udaju ranije. Prosečna starost oženjenih-udatih u 2017. godini je bila 30 godina. Prosečna starost muškaraca je 32.godine, dok kod žena prosečna starost je 28.godina.

Grafikon 12. Zaključeni i razvedeni brakovima na 1000 stanovnika prema godinama 2004-2017

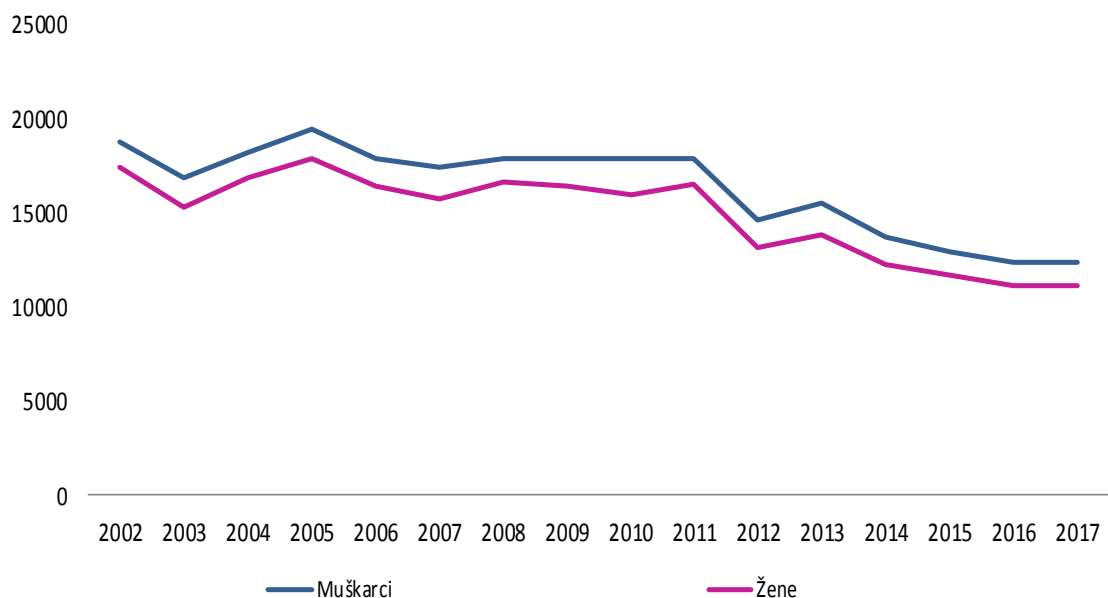
Izvor: Zaključeni i razvedeni brakovi na Kosovu 2004, 2006, 2011-2017, ASK

Tabela 5. Ključni pokazatelji o zaključenim i razvedenim brakovima 2004-2017

Ključni pokazatelji	2004	2006	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zaključeni brakovi na 1000 stanovnika(‰)	8,3	7,5	10	10	8,5	9,0	9,2	9,0	9,5
Razvedeni brakovi na 1000 stanovnika (‰)	0,6	0,7	0,8	0,6	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6
Razvedeni brakovi na 1000 zaključenih brakova(‰)	76.1	93.5	84.7	73,1	67,4	76,5	77,9	69,2	62,6
Prosečno trajanje zaključenog braka (godina)	5-9	5-9	5-9	5-9	5-9	5-9	5-9	5-9	5-9
Prosečna starost udatih žena	27.0	27.0	28.0	27,4	27,3	27,2	27,7	28,1	28
Prosečna starost oženjenih muškaraca	30.3	30.3	32.0	31,1	30,8	30,7	31,2	31,6	32

Izvor: Zaključeni i razvedeni brakovi na Kosovu 2004,2006-2017, ASK

Grafikon 83. Živorodeni prema godinama 2002-2017

Izvor: Statistika rođenja na Kosovu 2002-2017, ASK

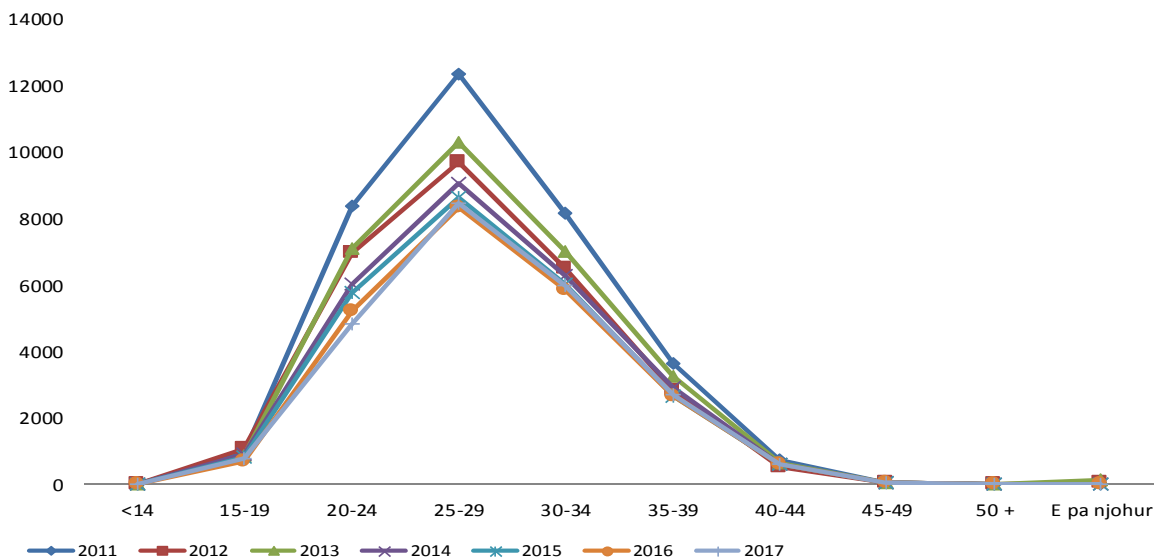
Statistički podaci o živorođenim pokazuju da je stopa rađanja smanjena tokom godina. Naša zemlja je ranije karakterisana sa mladom stanovništvom i velikim brojem rođenih. U poslednjih nekoliko godina ovi pokazatelji su se promenili uzimajući u obzir velike migraciju mladih ljudi, koje utiču na razlikama rodne strukture, i kao posledica ovoga u narednim godinama primetiće se znakovi starenja stanovništva.

Tabela 6. Živorodeni prema bračnom statusu i prosečnoj starosti majke prema godinama 2002-2017

Godine	U braku	Van braka	Nepoznato	Nelegitimno	Prosečna starost majke
2002	19,374	2,473	14,288	0	28
2006	18,142	13,816	2,229	0	27
2011	20,570	13,671	0	21	28
2012	14,773	12,797	167	6	28
2013	18,428	10,556	335	8	28
2014	14,446	11,241	240	2	28
2015	13,611	10,466	516	1	28
2016	13,251	9,747	418	0	28
2017	13,602	9,475	324	1	29

Izvor: Statistika rođenja na Kosovu 2002, 2006, 2011-2017, ASK

Grafikon 14. Živorodeni prema starosnoj grupi majke i godinama 2011-2017

Izvor: Statistika rođenja na Kosovu 2011-2017, ASK

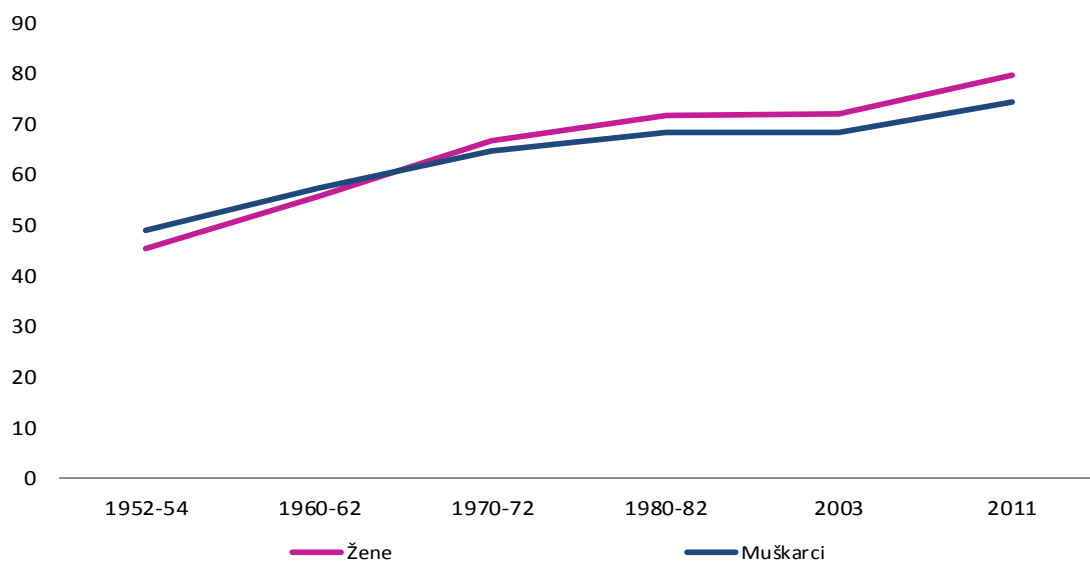
Kao što se može videti iz grafikona gore, podaci pokazuju da prema starosti većina majki, rađaju u starosti od 25-29 godina.

ZDRAVSTVO I BLAGOSTANJE

Zdravstvena zaštita

- **Očekivani životni vek za žene/muškarce** pokazuje starost koju u proseku će dostići živorođena deca (očekuje se da živi) u referentnoj godini.
- **Moderne metode kontracepcije** odnose se na upotrebu prezervativa (kondoma), pilula, intrauterina spirala, lokalni hemijski proizvodi i dijafragme.
- **Tradicionalne metode kontracepcije** odnose se na neplodne dane i namerni prekid seksualnog čina (povlačenje od seksualnog čina)
- **Glavni uzrok smrti** definira bolest ili povredu koja je inicirala lanac direktnih uzroka smrti direktno izazivajući smrt, okolnosti nesreće ili nasilje koja rezultira sa fatalnim povredama.
- **Stopa smrtnosti** prema uzroku smrti predstavlja ukupan broj smrtnih slučajeva zbog specifičnih uzroka, na 100.000 stanovnika u referentnoj godini.
- **Stopa smrtnosti odojčadi** predstavlja broj slučajeva umiranja odojčadi (manje od godinu dana) na 1000 živorođenih u referentnoj godini.

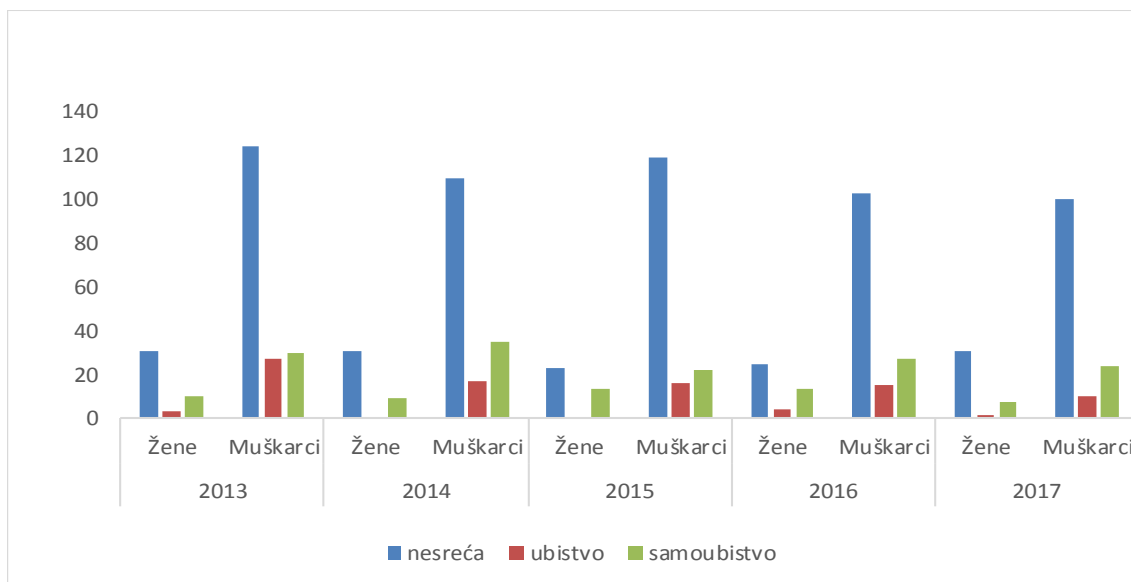
Grafikon 15. Životni vek prema godinama

Izvor: *Popis Stanovništva 2011, ASK*

Na osnovu prethodnih godina, očekivani životni vek stanovništva na Kosovu je u porastu. U 2011. godini je bio 74.1 godina za muškarce i 79.4 godina za žene

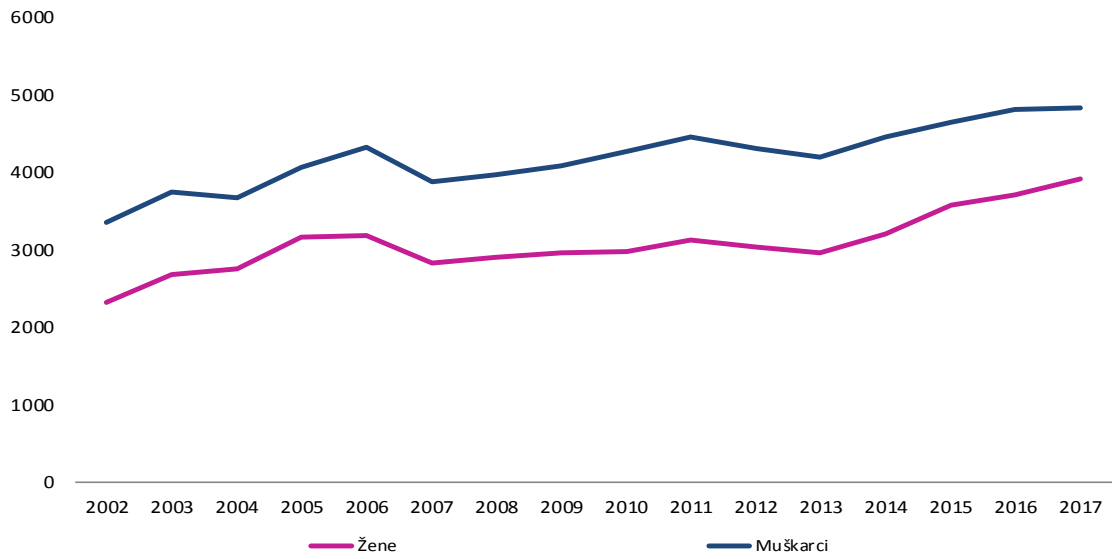
Grafikon 16. Osobe koje su umrle nasilnom smrću 2013-2017

Izvor: *Statistika umrlih na Kosovu prema godinama, ASK*

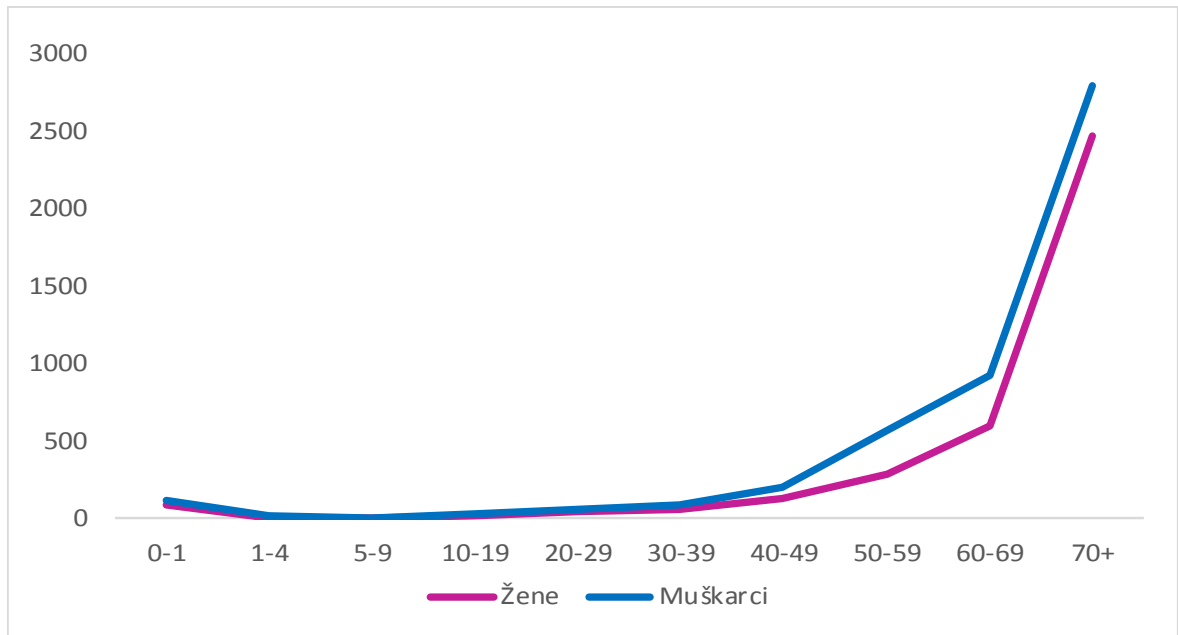
Na Kosovu najveći broj osoba koja umiru nasilnom smrću prema godinama je kod nesreća.

Grafikon 17. Umri na Kosovu prema godinama, 2002-2017

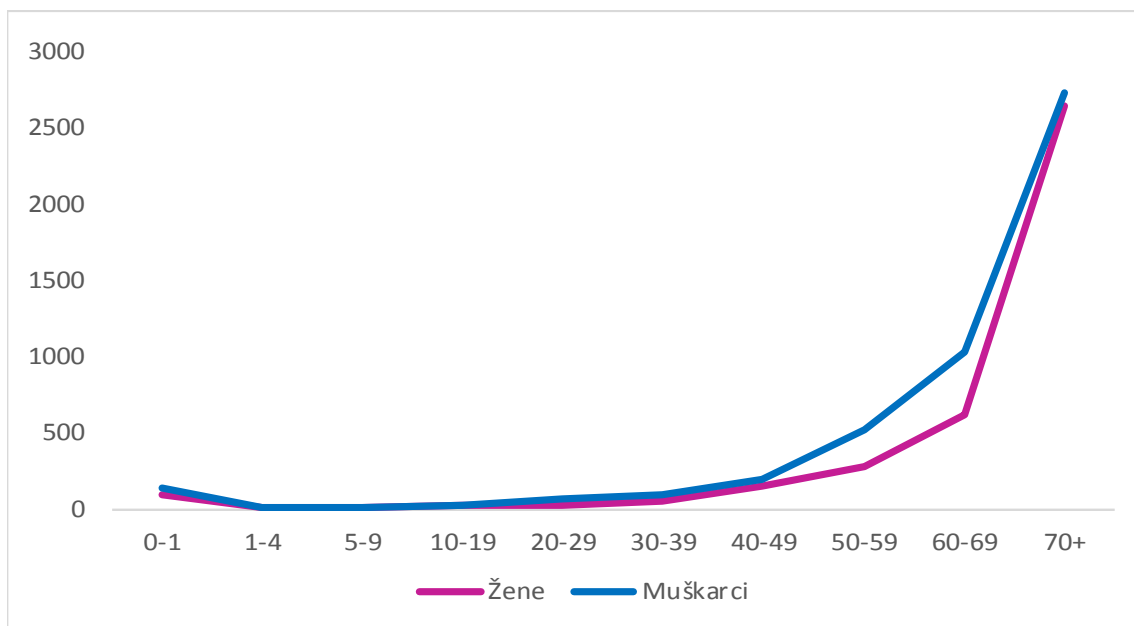
Izvor: Statistika umrlih na Kosovu 2002-2017, ASK

Grafikon 18. Umri prema starosnoj grupi 2016

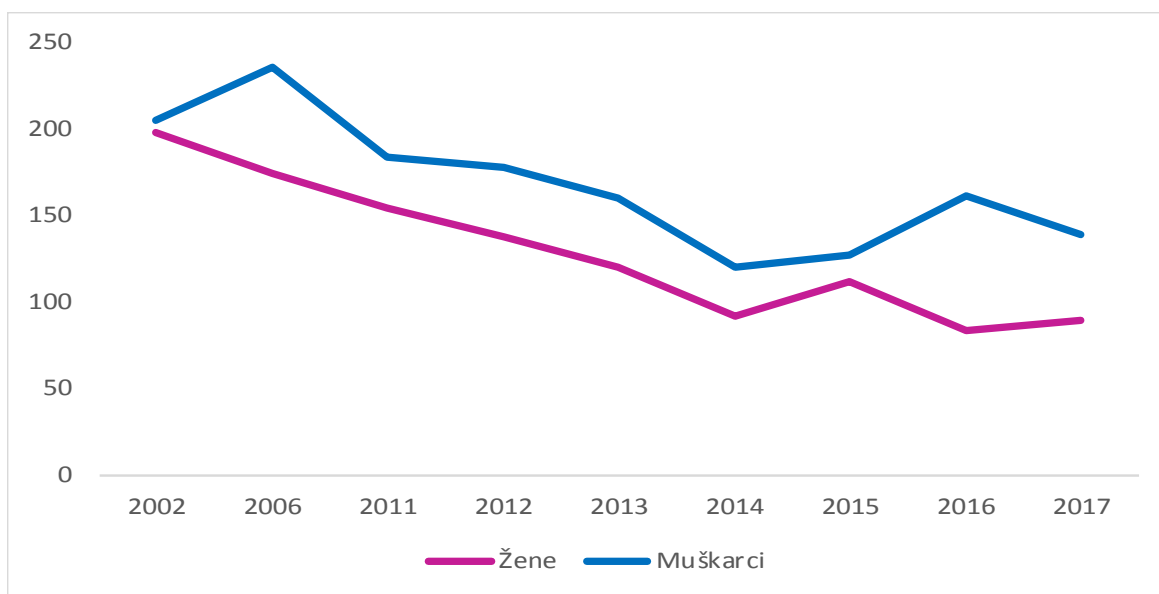
Izvor: Statistika umrlih na Kosovu 2016, ASK

Grafikon 19. Umrli prema starosnoj grupi 2017

Izvor: Statistika umrlih na Kosovu 2017, ASK

Grafikon 20. Umrli odojčad 2002-2017

Izvor: Statistika umrlih na Kosovu 2002, 2006, 2011-2017, ASK

* Umrli odojčad su svi oni slučajevi smrti odojčadi starosti 0 do 365 dana.

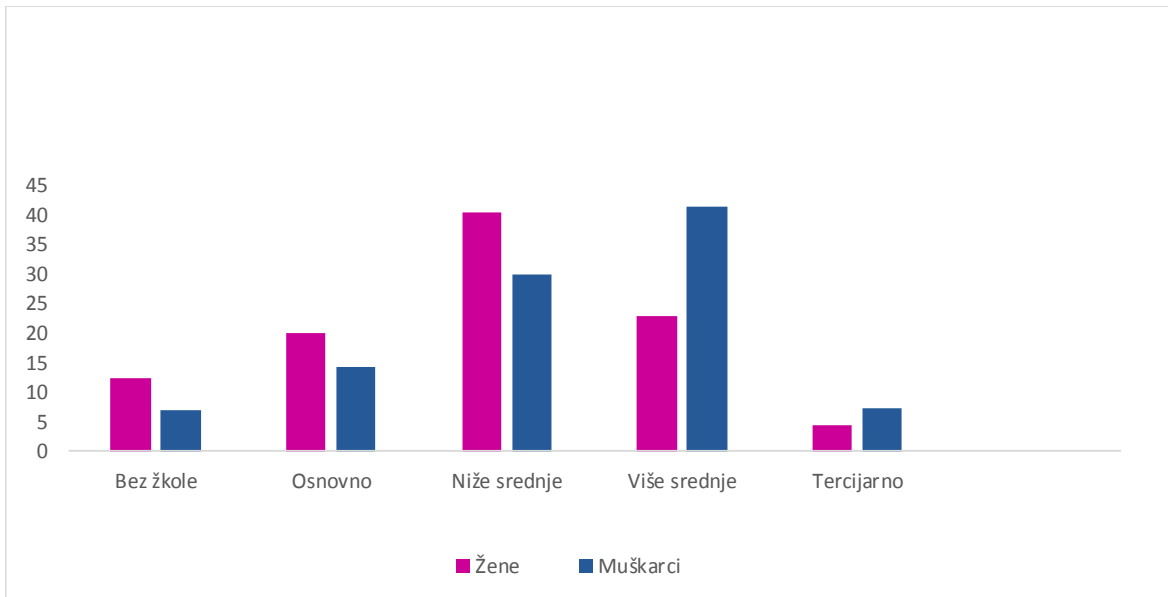
Broj umrlih odojčadi ispod jedne godine starosti je veći kod muškog pola. Smatra se da imunitet dečaka je slabiji i nestabilan u poređenju sa devojkama.

OBRAZOVANJE

Obrazovanje

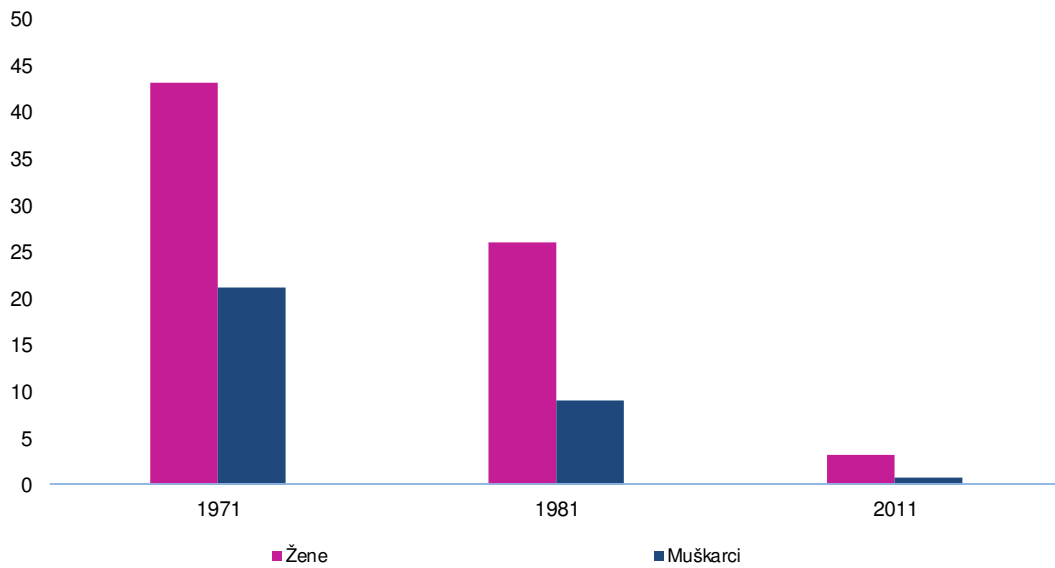
- Osnovno obrazovanje obuhvata decu uzrasta od 6 godina, gde je broj dece uzrasta od 6 godina upisanih u osnovnu školu je procenat ukupne populacije dece ovog uzrasta.
- Osnovno obrazovanje obuhvata decu uzrasta od 6-15 godina, i predstavlja broj dece uzrasta 6-15 godina upisanih u osnovnu školu kao procenat ukupne populacije dece ovog uzrasta.
- Srednje obrazovanje obuhvata decu uzrasta 15 godina, i predstavlja broj dece uzrasta 15 godina upisanih u osnovnu školu kao procenat ukupne populacije dece ovog uzrasta.
- Srednje obrazovanje obuhvata decu uzrasta 15-18 godina, i predstavlja broj dece uzrasta 15-18 godina upisanih u osnovnu školu kao procenat ukupne populacije dece ovog uzrasta.
- Diplomirani u osnovnoj i srednjoj školi su učenici koji su završili deveti razred osnovne škole i učenici koji dopunjavaju treću ili četvrtu godinu srednje škole (u zavisnosti od trajanja obrazovnog profila u kojem su upisani).
- Nastavnici osnovnih i srednjih škola su svi nastavnici zaposleni u osnovnim i srednjim školama, sa punim i skraćenim radnim vremenom.
- Studenti upisani u visokom obrazovanju su osobe koje su upisane u orvom stepenu akademskih studija, prvom stepenu strukovnih studija, drugom stepenu akademskih studija (master), specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije i doktorske akademske studije.
- Diplomirani su osobe koje su stekle stručnu kvalifikaciju, universitetsku diplomu ili neku drugu akademsku diplomu.
- Učešće stanovništva starosti 25-64 godina u obrazovanju i osposobljavanju predstavlja osobe starosti 25 do 64 godina koje pohađaju bilo koji oblik obrazovanja ili obuke kao procenat stanovništva starosti 25 do 64 godina.

Grafikon 21. Stanovništvo starosti 15-65 prema nivou obrazovanja u % 2011

Izvor: Popis Stanovništva, Domaćinstva i Stanova na Kosovu 2011, ASK.

Grafikon 22. Nepismene osobe prema godinama popisa (stanovništvo starosti 10+) u % 2011

Izvor: Popis Stanovništva, Domaćinstva i Stanova na Kosovu 2011, ASK.

Tabela 7. Broj predškolske dece, učenika i studenata u procentima u javnom i privatnom obrazovanju za godine 2016/2017 i 2017/2018

Nivo		Raspodela prema polu u % 2016-2017		Raspodela prema polu u % 2017-2018	
		Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
0	Predškolsko	48.0	52.0	47.6	52.4
1+2	Osnovno i niže srednje	48.3	51.7	48.4	51.6
3	Više srednje	47.8	52.2	48.7	51.3
1+2	Osnovno i niže srednje specijalno	43.3	56.7	42.1	57.9
3	Više srednje specijalno	33.8	66.2	43.6	56.4
5+6	Univerzitetsko	52.1	47.9	53.7	46.3

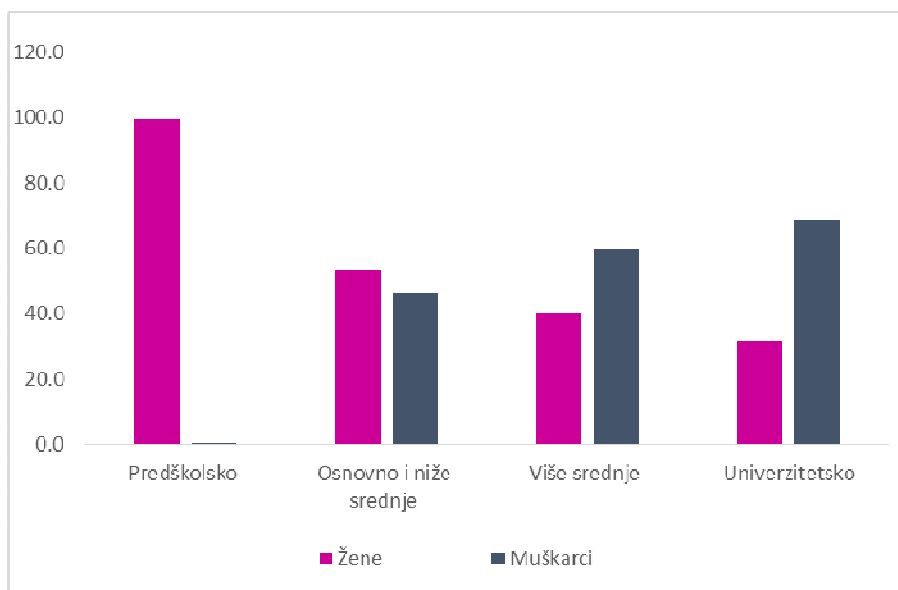
Izvor: Statistika Obrazovanja, 2016/2017 i 2017/2018, ASK

Tabela 8. Struktura nastavnika prema nivou obrazovanja u (javnom i privatnom obrazovanju) u 2016/2017 i 2017/2018

Nivo	Nastavnici	Raspodela prema polu u % 2016-2017		Raspodela prema polu u % 2017-2018	
		Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
0	Predškolsko	99.5	0.5	99.7	0.3
1+2	Osnovno i niže srednje	53.7	46.3	56.1	43.9
3	Viša srednja	40.2	59.8	40.6	59.4
5+6	Univerzitetsko	31.4	68.7	33.5	66.5

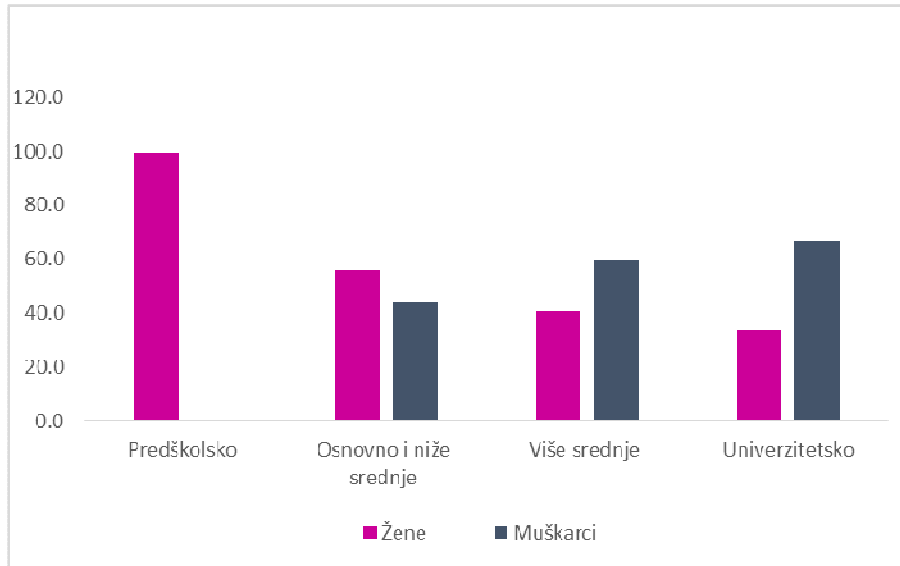
Izvor: Statistika Obrazovanja, 2016/2017 i 2017/2018, ASK

Grafikon 23. Struktura nastavnika prema nivou obrazovanja u (javnom i privatnom obrazovanju) u 2016/2017

Izvor: Statistika Obrazovanja, 2016/2017, ASK

Grafikon 24. Struktura nastavnika prema nivou obrazovanja u (javnom i privatnom obrazovanju) u 2017-2018

Izvor: Statistika Obrazovanja, 2017/2018, ASK

Tabela 9. Broj vaspitača i dece prema godinama 2008-2009 do 2017-2018

Školska godina	Broj vaspitača		Broj dece	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
2008-2009	1,125	43	11,365	12,461
2009-2010	1,179	41	11,158	12,875
2010-2011	1,256	47	11,709	12,946
2011-2012	1,289	44	11,897	13,048
2012-2013	1,402	48	12,545	13,886
2013-2014	1,492	42	12,933	13,835
2014-2015	526	2	12,562	13,366
2015-2016	574	3	12,619	13,535
2016-2017	577	3	12,742	13,711
2017-2018	576	2	14,789	16,279

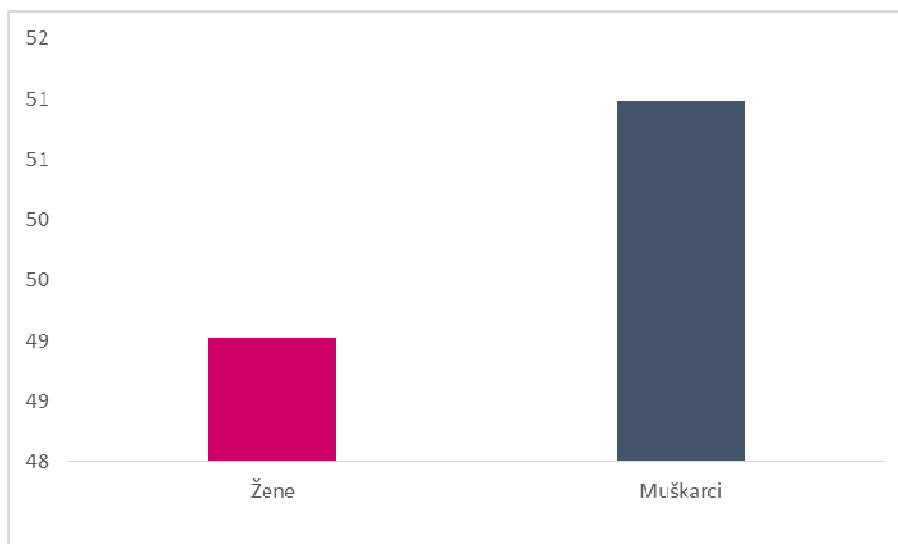
Izvor: Statistika Obrazovanja prema godinama, ASK.

Tabela 10. Škole, odeljenja, učenici i nastavnici u niže srednjem obrazovanju prema školskim godinama 2008/2009 do 2017/2018

Školska godina	Škola	Odeljenje	Učenici			Nastavnici			Broj učenika po nastavniku
			Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	
2008-2009	972	13,374	319,154	153,081	166,073	17,231	7,447	9,784	18
2009-2010	984	12,926	306,299	146,873	159,426	17,227	7,653	9,574	18
2010-2011	1,030	13,192	302,253	145,675	156,578	17,856	8,150	9,706	17
2011-2012	1,029	13,172	294,419	141,872	152,547	17,822	8,376	9,446	17
2012-2013	1,034	12,935	286,677	13,804	272,873	17,663	8,548	9,115	16
2013-2014	1,046	13,033	280,823	135,662	145,161	17,851	8,898	8,953	16
2014-2015	985	:	273,649	132,481	141,168	17,594	9,139	8,455	16
2015-2016	1,012	:	261,136	126,440	134,696	18,235	9,623	8,612	14
2016-2017	995	:	251,986	119,889	130,022	17,982	9,656	8,326	14
2017-2018	990		247,614	119,741	127,873	18,227	10,219	8,008	14

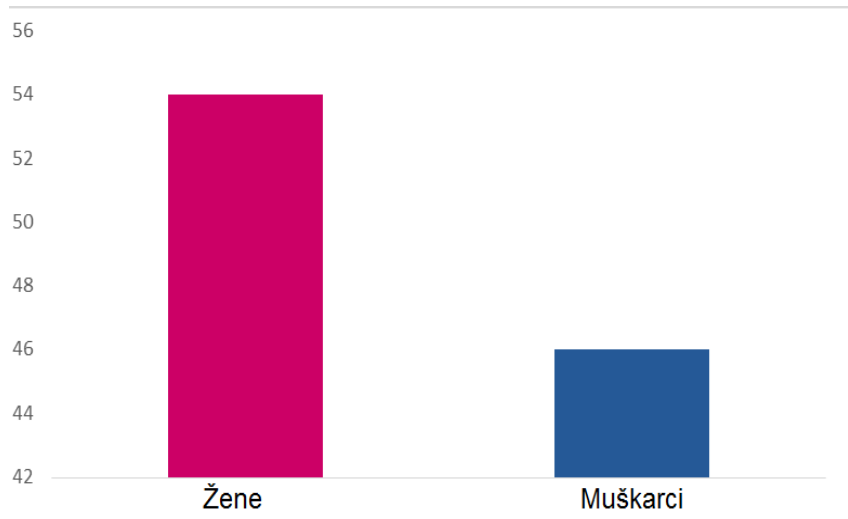
Izvor: Statistika Obrazovanja prema godinama, ASK.

Grafikon 25. Raspodela studenata (bačelor i master) u javnim i privatnim univerzitetima na Kosovu 2016/2017 prema polu, u %

Izvor: Ministarstvo Obrazovanja -Pokazatelji Obrazovanja na Kosovu 2016/2017

Grafikon 26. Raspodela studenata (bačelor i master) u javnim i privatnim univerzitetima na Kosovu 2017/2018 prema polu u %

Izvor: Ministarstvo Obrazovanja -Pokazatelji Obrazovanja na Kosovu 2017/2018

Tabela 11. Škole, odeljenja, učenici i nastavnici u više srednjem obrazovanju prema školskim godinama 2008/2009 do 2017/2018

Školska godina	Škola	Odeljenja	Učenici			Nastavnici			Broj učenika po nastavniku
			Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	
2008-2009	121	3,130	96,765	43,327	53,438	5,157	1,717	3,440	19
2009-2010	125	3,308	104,806	47,242	57,564	5,519	1,923	3,596	19
2010-2011	137	3,483	108,503	49,788	58,715	5,957	2,134	3,823	18
2011-2012	142	3,874	109,513	50,290	59,223	6,095	2,237	3,858	18
2012-2013	140	3,608	107,303	49,518	57,785	6,142	2,316	3,826	17
2013-2014	131	3,472	103,038	47,865	55,173	6,374	2,494	3,880	16
2014-2015	120	:	83,743	39,358	44,385	5,358	2,081	3,277	16
2015-2016	119	:	85,377	40,667	44,710	5,275	2,211	3,413	16
2016-2017	119		87,996	42,383	45,613	5,687	2,287	3,400	15
2017-2018	122		86,813	42,442	44,371	5,724	2,324	3,400	15

Izvor: Statistika Obrazovanja prema godinama, ASK.

Tabela 12. Ukupan broj studenata (bačelor i master) u javnim i privatnim univerzitetima na Kosovu 2016/2017

Univerziteti / Koledži	Žene	Muškarci	Ukupno
Univerzitet u Prištini	30,760	23,555	54,315
Univerzitet u Prizrenu	4,349	3,110	7,459
Univerzitet u Peći	3,701	4,772	8,473
Univerzitet u Gnjilanu	2,267	1,250	3,517
Univerzitet u Đakovici	2,124	651	2,775
Univerzitet u Mitrovici	1,613	1,672	3,285
Univerzitet u Uroševcu	679	740	1,419
Privatni koledži	22,097	25,184	47,281
Ukupno	67,590	60,934	128,524

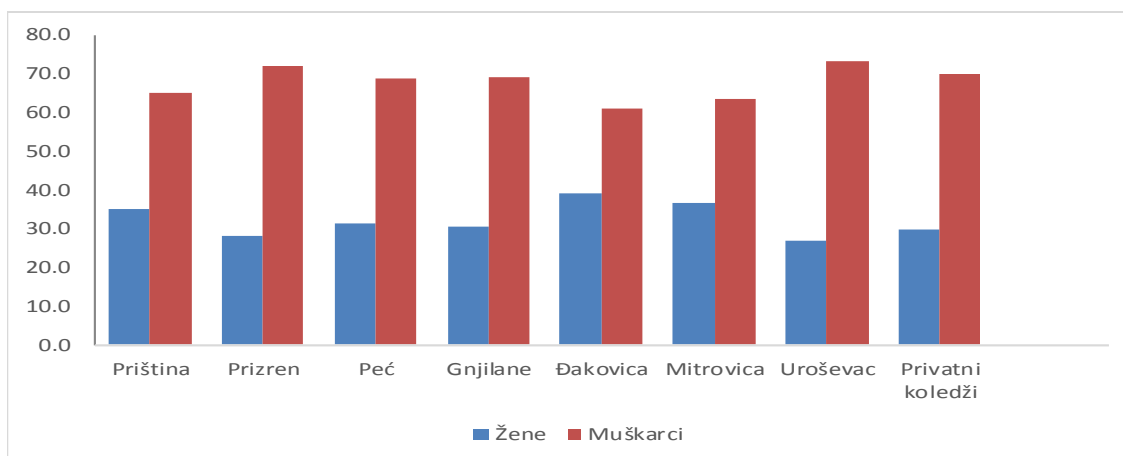
Izvor: Ministarstvo Obrazovanja -Pokazatelji Obrazovanja na Kosovu, 2016/2017

Tabela 13. Ukupan broj studenata (bačelor i master) u javnim i privatnim univerzitetima na Kosovu 2017/2018

Univerziteti / Koledži	Žene	Muškarci	Ukupno
Univerzitet u Prištini	23,725	17,483	41,208
Univerzitet u Prizrenu	3,694	2,580	6,274
Univerzitet u Peći	5,759	6,934	12,693
Univerzitet u Gnjilanu	2,155	1,191	3,346
Univerzitet u Đakovici	1,685	688	2,373
Univerzitet u Mitrovici	1,765	1,420	3,185
Univerzitet u Uroševcu	646	627	1,273
Privatni koledži	19,765	20,060	39,825
Ukupno	59,194	50,983	110,177

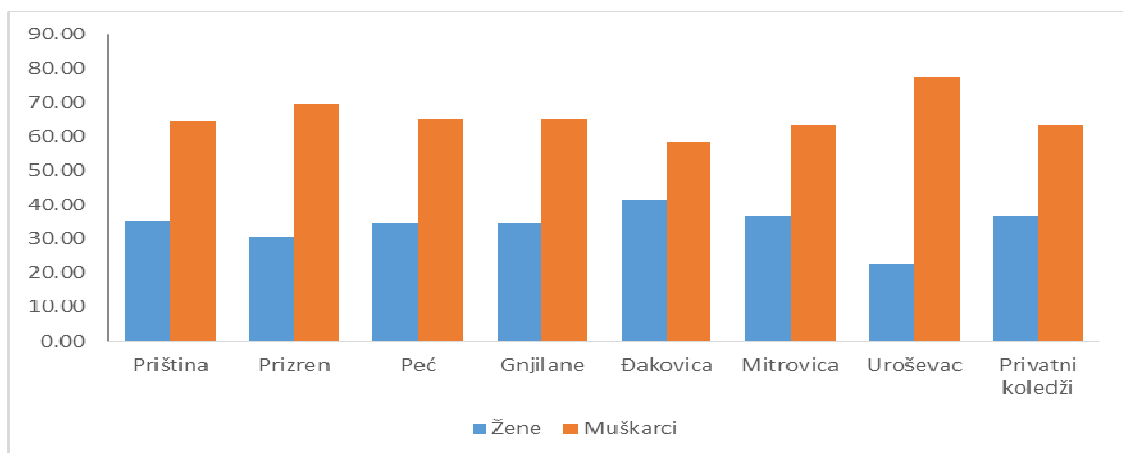
Izvor: Ministarstvo Obrazovanja -Pokazatelji Obrazovanja na Kosovu, 2017/2018

Grafikon 27. Raspodela akademskog osoblja u javnim i privatnim univerzitetima na Kosovu 2016/2017 prema polu, u %

Izvor: Ministarstvo Obrazovanja -Pokazatelji Obrazovanja na Kosovu, 2016/2017

Grafikon 28. Raspodela akademskog osoblja u javnim i privatnim univerzitetima na Kosovu 2017/2018 prema polu, u %

Izvor: Ministarstvo Obrazovanja -Pokazatelji Obrazovanja na Kosovu, 2017/2018

Tabela 14. Bruto stopa upisa (BSU) prema nivou obrazovanja 2015-2016 i 2016-2017

Bruto stopa upisa(BSU) prema nivou obrazovanja	Raspodela prema polu u %		Raspodela prema polu u %	
	2014/2015		2015/2016	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
Predškolsko i Predosnovno obrazovanje	15.6	15.7	16.2	16.7
Osnovno obrazovanje (razred 1-5)	96.5	96.2	99.7	98.2
Niže srednje obrazovanje (razred 6-9)	99.6	99.4	96.1	95.8
Više srednje obrazovanje (razred 9-12)	81.9	86.9	83.4	86.3

Izvor: Ministarstvo Obrazovanja -Pokazatelji Obrazovanja na Kosovu, 2015/2016, 2016/2017

Tabela 15. Bruto stopa obuhvata decu sa posebnim potrebama u nivoima obrazovanja 2016/2017

Osnovni i niže srednji nivo	Žene	Muškarci
Obuhvatanje dece sa posebnim potrebama u osnovnom i niže srednjem nivou obrazovanja (razred 1-9)	44.0	56.0
Više srednji nivo	Žene	Muškarci
Obuhvatanje dece sa posebnim potrebama u više srednjem nivou obrazovanja (razred 10-12)	33.8	66.2

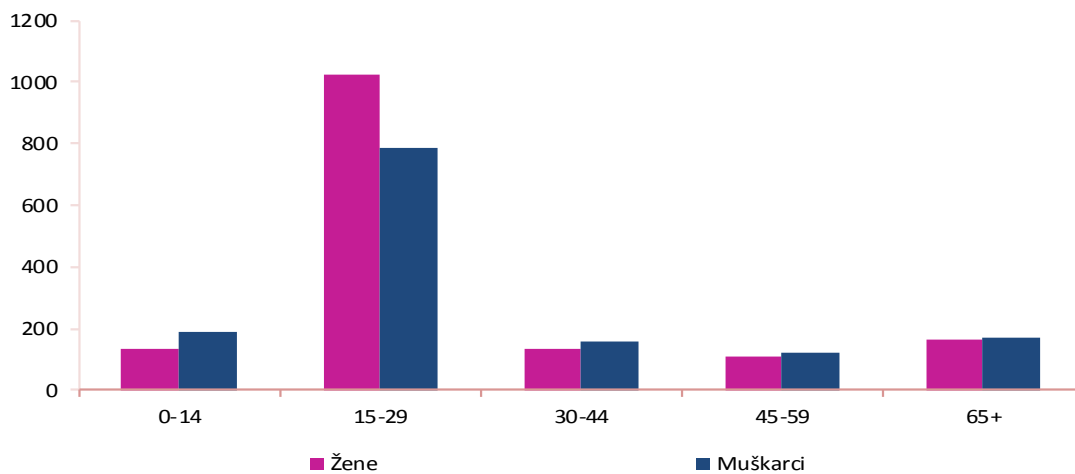
Izvor: Ministarstvo Obrazovanja -Pokazatelji Obrazovanja na Kosovu

SOCIJALNA ZAŠTITA

Socijalna zaštita

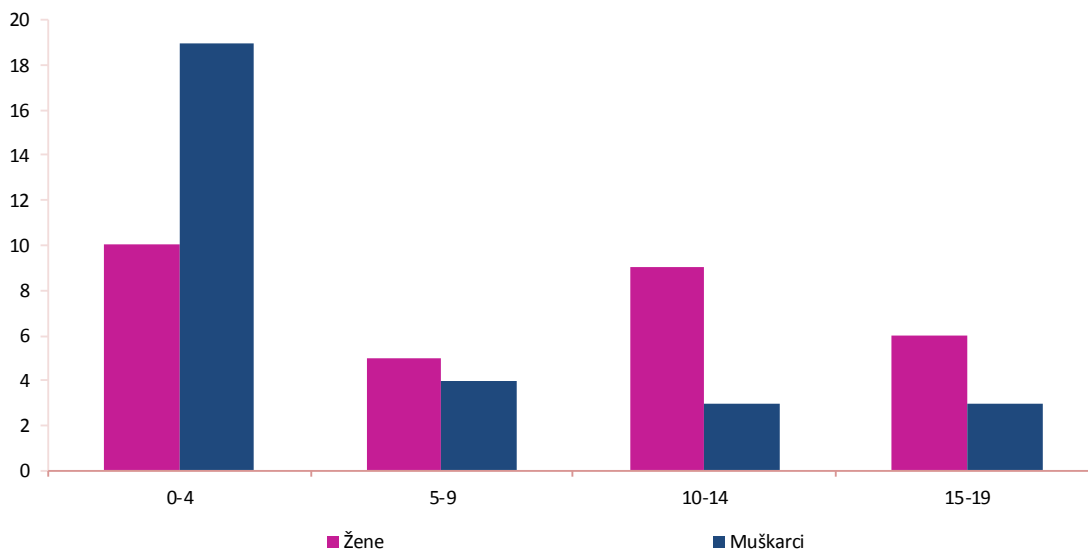
- Socijalna zaštita se sastoji od organizovanih socijalnih aktivnosti koji se sprovode u javnom interesu za osnaživanje građana za nezavisan i produktivan život u zajednici, sprečavajući brzo socijalnu isključenost i otklanjanje njihovih posledica.
- Korisnici smeštaja u ustanovama socijalne zaštite su osobe koje ne mogu biti smešteni u svojim biološkim porodicama ili u neku drugu porodicu, ili da dobiju opštinske usluge, za koje takav smeštaj ne bi bio u njihovom najboljem interesu.
- Ustanove za socijalnu zaštitu za smeštaj korisnika obuhvaćaju ustanove za smeštaj dece bez roditeljskog staranja, centri za podršku starateljstva, kazneno-popravne ustanova za decu i mlade, domove za stare i penzionere, i ustanove za smeštaj osoba sa smetnjama u razvoju.
- Penzija je mesečno primanje novaca na koje pojedinac ima pravo nakon što dostigne određenu starosnu dob, invalidnosti, smrti i fizičke debitne. Postoje tri kategorije penzija: starosna, invalidska i porodična.

Grafikon 29. Osobe privremeno prisutne u kolektivnim stambenim ustanovama prema starosti

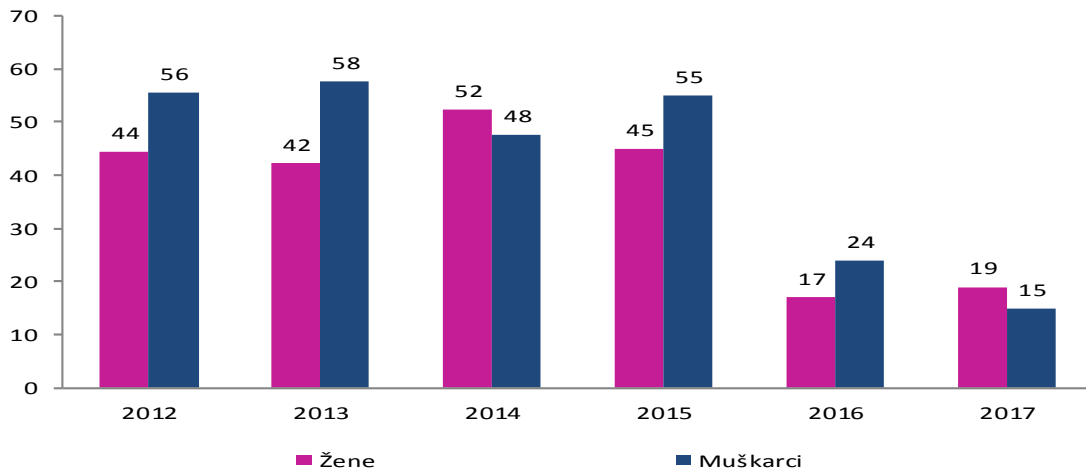
Izvor: Popis Stanovništva, Domaćinstva i Stanova na Kosovu 2011, ASK.

Grafikon 90. Deca smeštena u prihvatilištima prema starosnoj grupi

Izvor: Popis Stanovništva, Domaćinstva i Stanova na Kosovu 2011, ASK.

Grafikon 31. Napuštena deca prema polu 2012-2017

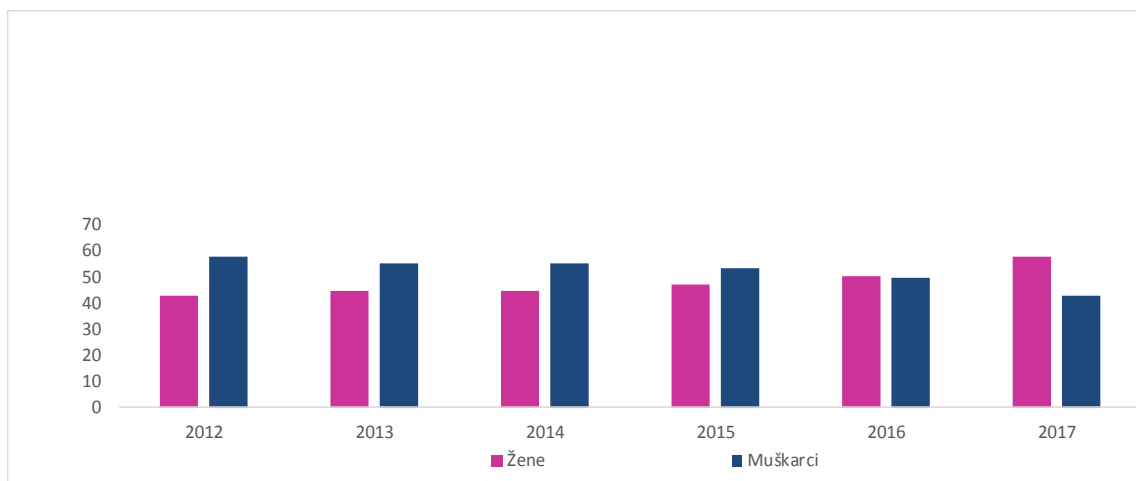
Izvor: Statistika Socijalne Zaštite, 2012-2017, ASK

Tabela 16. Osobe bez porodičnog staranja smeštene u domovima za stare prema polu 2012-2017

Godine	Žene	Muškarci	Ukupno
2012	55	74	129
2013	55	68	123
2014	52	64	116
2015	53	60	113
2016	54	53	107
2017	61	45	106

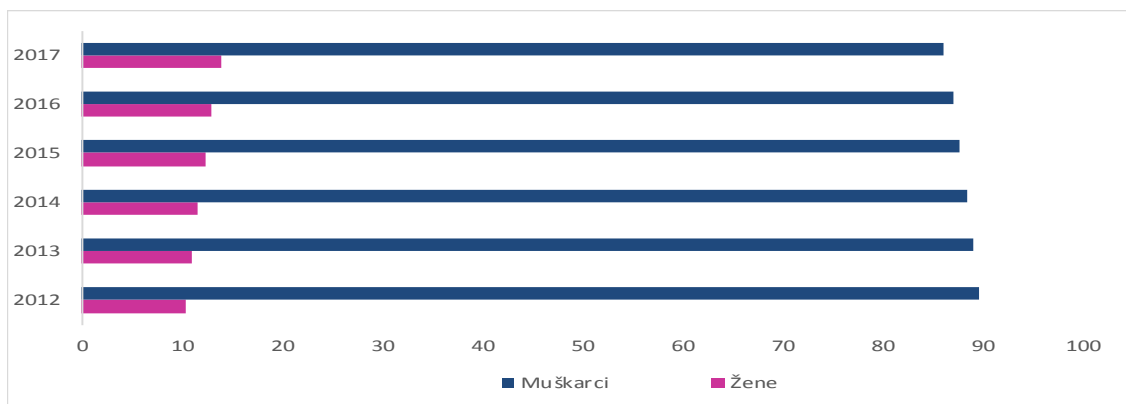
Izvor: Statistika Socijalne Zaštite 2012,2013,2014,2015,2016,2017, ASK

Grafikon 32. Raspodela osoba smeštene u domovima za stare prema polu 2012-2017

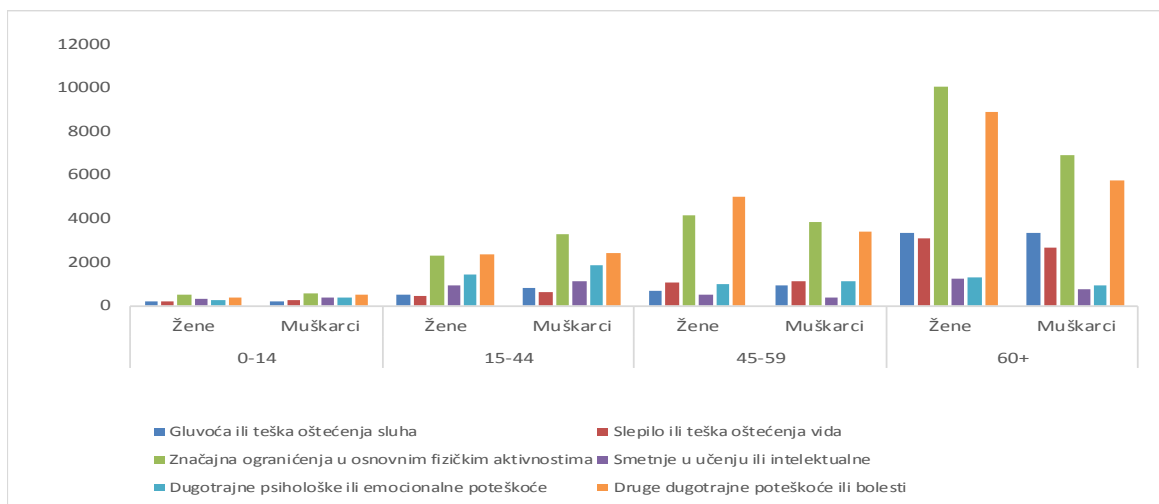
Izvor: Statistika Socijalne Zaštite 2012-2017, ASK

Grafikon 33. Penzije na osnovu plaćanja doprinosa u % 2012-2017

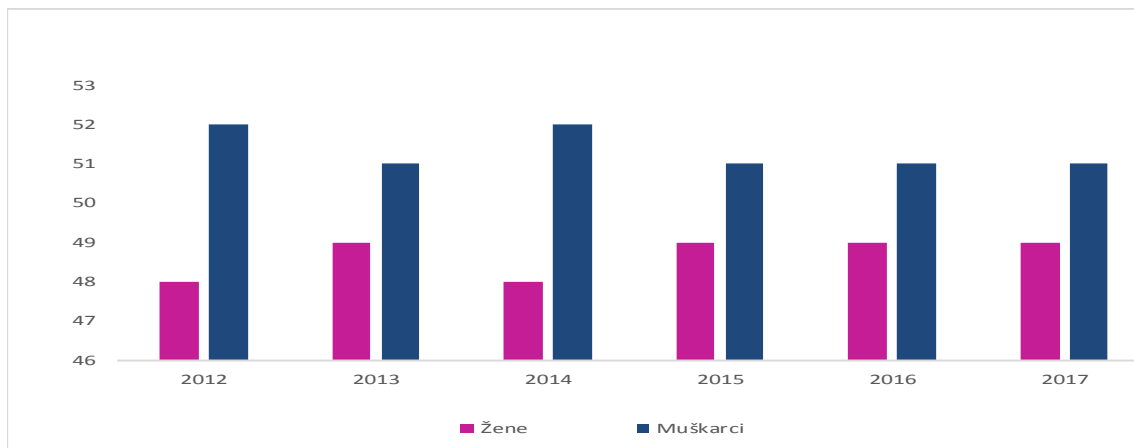
Izvor: Statistika Socijalne Zaštite 2012-2017, ASK

Grafikon 34. Rezidentno stanovništvo prema smetnjama 2011

Izvor: Popis Stanovništva, Domaćinstva i Stanova na Kosovu 2011, ASK.

Grafikon 35. Raspodela penzija za osobe sa ograničenim sposobnostima prema polu 2012-2017

Izvor: Statistika Socijalne Zaštite 2012-2017, ASK.

Tabela 17. Penzije osoba sa ograničenim sposobnostima 2012-2017

Godine	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene (%)	Muškarci (%)
2012	8351	9180	17531	48	52
2013	5976	6264	12240	49	51
2014	8777	9541	18318	48	52
2015	9312	9743	19055	49	51
2016	9815	10018	19833	49	51
2017	9,630	9,851	19,481	49	51

Izvor: Statistika Socijalne Zaštite 2012-2017, ASK

Tabela 18. Procenat pušača u stanovništvo starosti 16 i više godina 2016-2017

Broj cigareta	Muškarci (%)		Žene (%)		Ukupno (%)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
1 do 10	2	2	2	2	2	2
11 do 20	18	20	4	5	11	12
21+	3	3	0	0	1	2
Procenat pušača	23	25	6	7	14	16

Izvor: Anкета o Budžetu Domaćinstva 2016, 2017, ASK

Kod pušača, u 2017 godini primećuje se rast od 1% opšte potrošnje duvana kod žena. Procenat pušača koji puše 11 do 20 cigareta dnevno je pretrpeo promene tokom 2016-2017 samo kod žena za 1%.

Tabela 19. Polna struktura zaposlenih u zdravstvenim ustanovama 2016

Zdravstvene ustanove	Žene	Muškarci	%		Ukupn	Raspodela prema polu (%)	
			Žene	Muškarci		Gra	Burra
Univerzitetska bolnička i klinička služba Kosova	4,371	2,349	52	42	6720	65	35
Centri Porodične Medicinе na Kosovu	3,048	2,419	36	43	5467	56	44
MSH me departamente ZŠ sa odeljenjima	654	504	8	9	1158	56	44
Program Javnog Zdravstva	166	220	2	4	386	43	57
Usluge mentalnog zdravlja	147	101	2	2	248	59	41
Regulacija farmaceutskog tržišta	40	29	0	1	69	58	42
Ukupno	8,426	5,622	100	100	14,048	60	40

Izvor: Statistika Zdravstva 2016, ASK

Tabela 20. Polna struktura zaposlenih u zdravstvenim ustanovama 2017

Zdravstvene ustanove	Žene	Muškarci	%		Ukpno	Raspodela prema polu (%)	
			Žene	Muškarci		Žene	Muškarci
Univerzitetska bolnička i klinička služba Kosova	4,350	2,383	52	42	6733	65	35
Centri Porodične Medicinе na Kosovu	3,048	2,419	36	43	5467	56	44
MSH me departamente ZŠ sa odeljenjima	654	504	8	9	1158	56	44
Program Javnog Zdravstva	166	220	2	4	386	43	57
Usluge mentalnog zdravlja	147	107	2	2	254	58	42
Regulacija farmaceutskog tržišta	40	29	0	1	69	58	42
Ukupno	8,405	5,662	100	101	14,067	60	40

Izvor: Statistika Zdravstva 2017, ASK

P R A V O S U Đ E

Pravosuđe

- Osuđenik je osoba koja je proglašena krivim i kažnjena za prekršaj u pitanju od suda opšteg pravosuđa u odgovarajućoj godini.
- Osuđeni maloletnik je osoba starosti 14 do 18 godina u vreme zločina, koja je izvršila krivično delo i osuđena je na kaznu zatvora za maloletnike ili vaspitne mere.
- Osuđeni punoletnik je odrasla osoba, izvršilac proglašen krivim i osuđen. Punoletni počinitelj krivičnih dela u vreme kada je zločin izvršen su stariji od 18 godina.

Tabela 21. Sudije na Republici Kosovo 2012-2017

Godine	Žene	Muškarci	Raspodela prema polu (%)	
			Žene	Mškarci
2012	96	252	28	72
2013	90	240	27	73
2014	89	234	28	72
2015	101	245	29	71
2016	96	234	41	59
2017	123	271	45	55

Izvor: *Sudski Savet Kosova, 2012-2017, ASK.*

Kao što se vidi iz tabele, prema godinama broj žena sudije je manji u poređenju sa muškarcima sudija.

Tabela 22. Themelore Punoletna lica osuđena u Osnovnim Sudovima 2013-2017

Godine	Osnovni sudov			
	Žene	Muškarci	Raspodela prema polu (%)	
			Žene	Muškarci
2013	573	14473	4	96
2014	743	16747	4	96
2015	769	15575	5	95
2016	848	17011	5	95
2017	971	17782	5	95

Izvor: *Statistika Pravosuđa za punoletna lica, 2013-2017, ASK*

Pozivajući se na statističke podatke o osuđenim licima prema godinama, žene su u mnogo manjem procentu u poređenju sa osuđenim muškarcima.

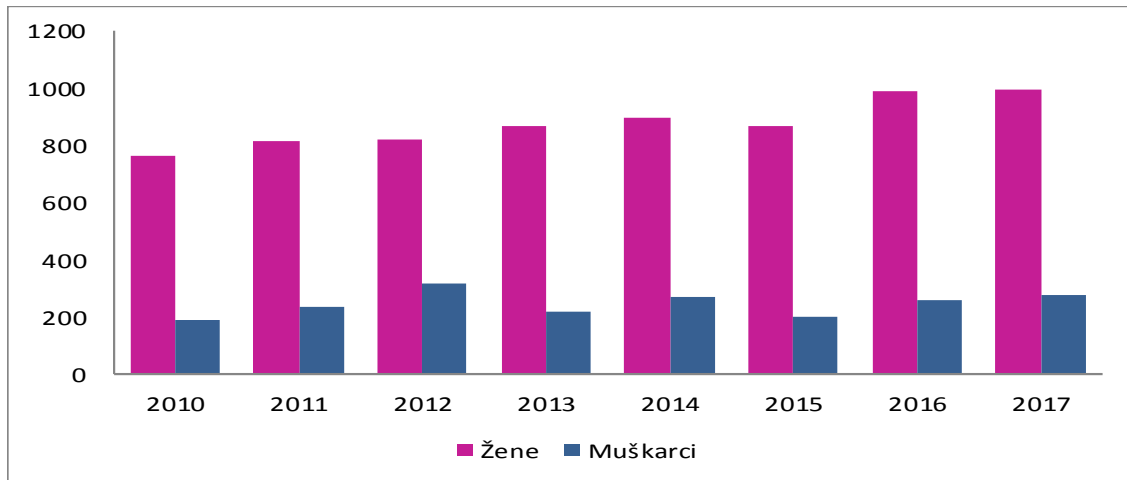
Tabela 23. Maloletna lica osuđena u Osnovnim Sudovima prema godinama 2013-2017

Godine	Osnovni Sudovi				
	Ukupno	Žene	Muškarci	Žene %	Muškarci %
2013	786	17	769	2.2	97.8
2014	840	14	826	1.7	98.3
2015	563	15	548	2.7	97.3
2016	692	26	666	3.9	96.0
2017	766	40	726	5.5	94.5

Izvor: *Statistika Pravosuđa za maloletna lica, 2013-2017, ASK.*

Pozivajući se na statističke podatke o osuđenim maloletnim licima prema godinama, devojke su u mnogo manjem procentu u poređenju sa osuđenim dečacima.

Grafikon 36. Žrtve nasilja u porodici 2010-2017

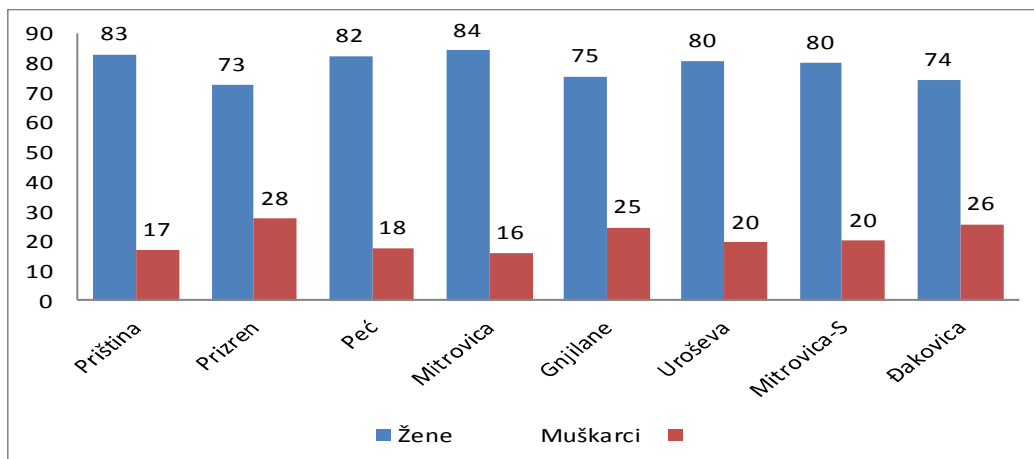
Izvor: Uprava za teška krivična dela, 2010-2017, PK

Tabela 24. Prijavljeno porodično nasilje prema regionima 2013-2017

Regioni	2013		2014		2015		2016		2017	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
Priština	213	38	221	47	210	18	265	55	242	37
Prizren	158	36	164	60	147	46	145	55	180	63
Peć	180	31	190	42	84	8	158	34	168	43
Mitrovica	128	40	117	24	100	17	74	14	66	11
Gnjilane	88	36	112	63	90	44	110	36	127	43
Uroševac	102	39	93	36	114	51	115	28	96	43
Mitrovica-S			36	10	55	4	48	12	31	6
Đakovica					69	14	72	25	85	30

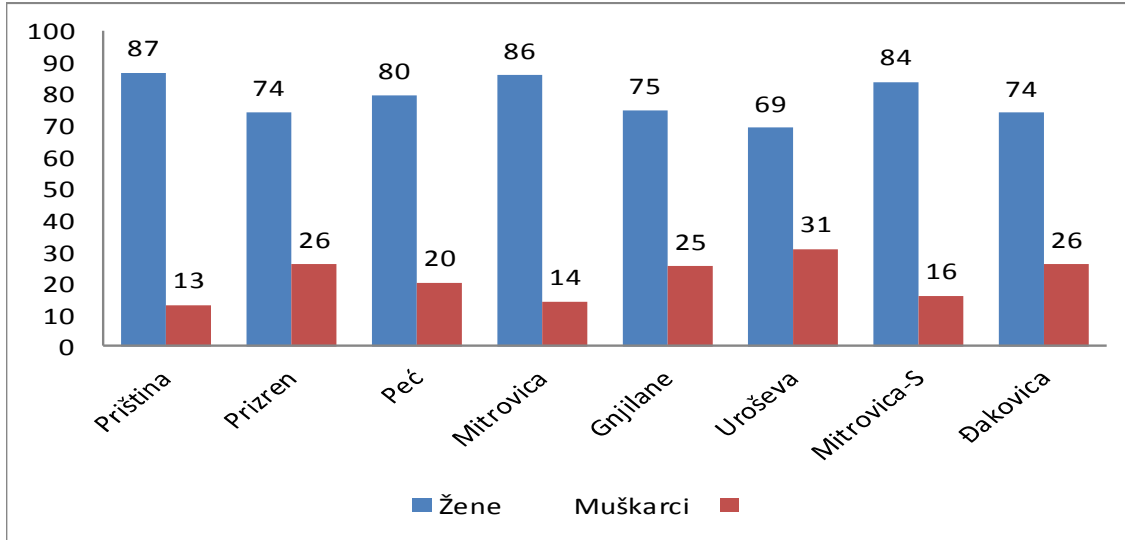
Izvor: Uprava za teška krivična dela, 2013-2017, PK

Grafikon 37. Žrtve prijavljenog porodičnog nasilja prema regionima 2016.godine u %

Izvor: Uprava za teška krivična dela, 2016.

Grafikon 38. Žrtve prijavljenog porodičnog nasilja prema regionima 2017.godine u %

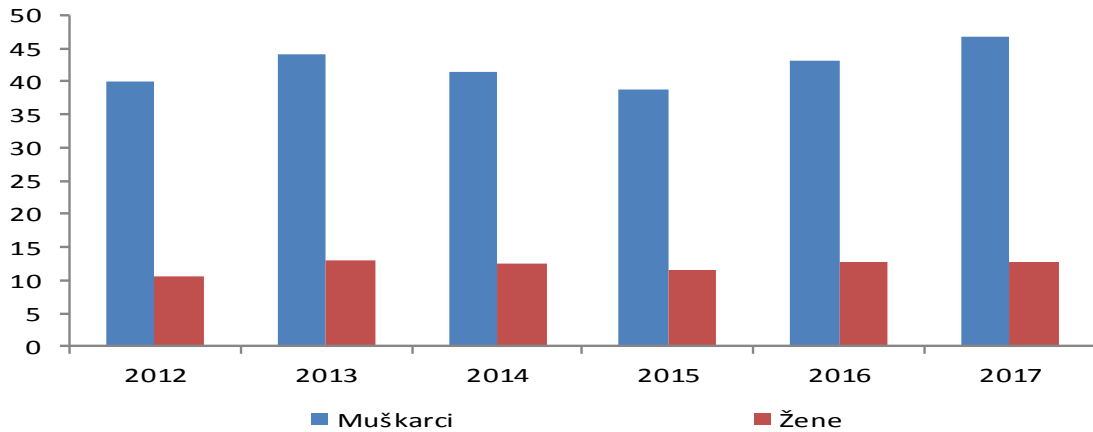
Izvor: Uprava za teška krivična dela, 2017.

TRŽIŠTE RADA

Zaposlenost

- **Aktivno stanovništvo (radna snaga)** obuhvata sve zaposlene i nezaposlene osobe starosti 15 i više godina.
- Neaktivno stanovništvo obuhvata stanovništvo starosti 15+ koja nije svrstana u aktivno stanovništvo.
- Zvanično zaposleni su osobe koje su zapoljeni kod poslodavca (preduzeća, ustanova, kompanija ili u drugom preduzeću) na osnovu pisanog ugovora o radu na određeno ili neodređeno vreme, i koji imaju socijalnu i pravnu zaštitu. Tu su uključeni: zaposleni u pravnim ustanovama, preduzećima, osobe zaposlene od strane poslodavca i lica koja nezavisno obavljaju svoje zanimanje.
- Pojam zaposleni u Anketi o Radnoj Snazi obuhvata osobe koje su tokom referentne sedmice su obavljali neki plaćeni posao (u novcu ili naturi) za najmanje jedan sat, i osobe koje su bile odsutne sa posla tokom referentne sedmice.
- Pojam zaposlen u legalnom entitetu obuhvata zaposlene u preduzećima, kompanijama, ustanovama, korporacijama i u drugim organizacijama u formalnom sektoru.
- Pojam nezaposleni u Anketi o Radnoj Snazi obuhvata osobe, koje tokom referentne sedmice nisu obavljale nijedan plaćeni posao, niti su imale posao sa kojeg su odsustvovala i na koji su mogle da se vrata nakon isteka odsustva. Ali ovo se odnosi na sledeće tačke: U poslednje četiri sedmice ove osobe su preduzimale aktivne korake u cilju nalaženja posla, i ukoliko bi im posao bio ponuđen, one bi počele da rade u roku od dve sedmice; U poslednje četiri sedmice ove osobe nisu preduzimale aktivne korake u cilju nalaženja posla, jer su našla posao na kojem je trebalo da počnu da rade nakon isteka referentne sedmice, a najkasnije u naredna tri meseca.
- Registrovani nezaposleni su osobe starosti 15-65 godina koje imaju mogućnost i jesu spremne da rade, ali su bez posla ili inače su one osobe koji su stekli pravo rada, i koji su registrovani kao nezaposleni u Nacionalnoj Službi za Zapošljavanje i aktivno traže posao.
- Stopa aktivnog stanovništva predstavlja procenat aktivnog stanovništva od ukupnog stanovništva starosti 15 i više godina.
- Stopa neaktivnog stanovništva predstavlja procenat neaktivnog stanovništva od ukupnog stanovništva starosti 15 i više godina.
- Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenog stanovništva od ukupnog stanovništva starosti 15 i više godina.
- Stopa nezaposlenosti je procenat nezaposlenog stanovništva od ukupnog broja aktivnog stanovništva.
- Stopa dugoročne nezaposlenosti- predstavlja procenat nezaposlenih osoba za jednu godinu ili više od ukupnog aktivnog stanovništva.
- Neformalna zaposlenost predstavlja procenat osoba koja rade bez formalnog ugovora o radu (neprijavljeni) u ukupnom broju zaposlenih. Neprijavljeno zaposlenje obuhvata zaposlenje u registrovanoj kompaniji ali bez formalnog ugovora o radu neplaćajući socijalno i penziono osiguranje i pomažuće članove domaćinstva.

Grafikon 39. Stopa zaposlenosti 2012-2017

Izvor: Anketa o Radnoj Snazi 2012-2017, ASK

Stopa zaposlenosti u Anketi o Radnoj Snazi 2017.godine je bila 29.8%. Stopa zaposlenosti je veća za muškarce nego za žene: 46.6% muškaraca radnog uzrasta bili su zaposleni u poređenju sa 12.7% žena radnog uzrasta. U odnosu na 2016. godinu, došlo je do povećanja stope zaposlenosti od 1.8%, gde je ovaj porast kod muškaraca bio 3.6%, dok je kod žena nepromenjen.

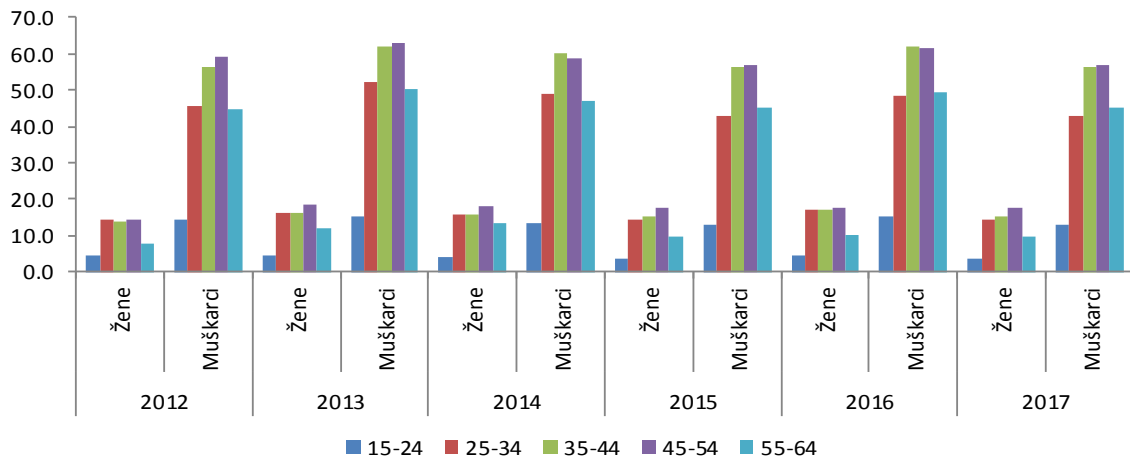
Tabela 25. Odnos zaposlenost- stanovništvo, prema starosnim grupama (%) 2012-2017

Starosna grupa	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
15-24	4.6	14.4	4.6	15.1	4.2	13.4	3.7	12.9	4.4	15.2	3.7	12.9
25-34	14.3	45.8	16.4	52.1	15.5	48.8	14.4	42.6	17.0	48.3	14.4	42.6
35-44	14.0	56.4	16.2	61.8	15.7	60.0	15.1	56.6	16.9	61.8	15.1	56.6
45-54	14.2	59.0	18.7	62.7	18.0	58.7	17.5	56.8	17.7	61.7	17.5	56.8
55-64	7.9	44.5	12.2	50.4	13.4	47.2	9.6	45.2	10.0	49.4	9.6	45.2

Izvor: Anketa o Radnoj Snazi 2012-2017, ASK.

Stopa zaposlenosti žena je veća u starosnoj grupi 45-54.godina.

Grafikon 40. Odnos zaposlenost- stanovništvo, prema starosnim grupama (%) 2012-2017

Izvor: Anketa o Radnoj Snazi 2012-2017, ASK.

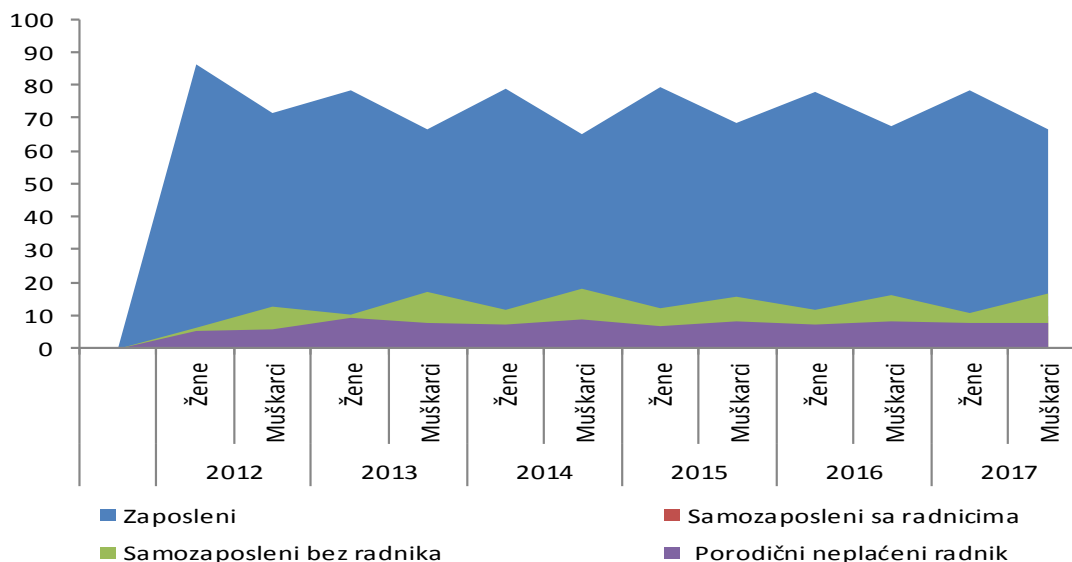
Tabela 26. Zaposleni prema radnom statusu 2012-2017

Radni status	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
Zaposleni	86.4	71.4	78.3	66.5	78.9	65.0	79.3	68.6	77.9	67.7	78.3	66.3
Samozaposleni sa radnicima	2.1	10.1	2.6	8.3	2.1	8.2	1.9	7.5	3.2	8.3	3.3	9.4
Samozaposleni bez radnika	6.2	12.6	10.0	17.2	11.5	17.9	11.9	15.7	11.8	15.9	10.8	16.6
Porodični neplaćeni radnik	5.4	5.8	9.1	7.9	7.4	8.9	6.8	8.2	7.1	8.1	7.6	7.7

Izvor: Anketa o Radnoj Snazi 2012-2017, ASK.

Većina zaposlenih žena imala status zaposlenog, a zatim samozaposleni bez radnika, samozaposleni sa radnicima i na kraju porodični neplaćeni radnik.

Grafikon 41. Zaposleni prema radnom statusu 2012-2017

Izvor: Anketa o Radnoj Snazi 2012-2017, ASK.

Tabela 27. Zaposleni prema zanimanju (%) 2016

Zaposleni prema zanimanju	Žene	Muškarci	%			
			Raspodela prema polu		Žene	Muškarci
Donosioci zakona, viši službenici i menadžeri	3462	22072	4.6	8.5	13.6	86.4
Profesionalci	21041	25147	28.1	9.7	45.6	54.4
Tekničari i srodni stručni radnici	8790	15887	11.8	6.1	35.6	64.4
Službenici	6747	11643	9.0	4.5	36.7	63.3
Uslužni radnici i prodavci u prodavnicama i pijacima	13576	46786	18.1	18.0	22.5	77.5
Kvalifikovani radnici u poljoprivredi i ribarstvu	334	7058	0.4	2.7	4.5	95.5
Zanatski i trgovinski radnici	9098	45762	12.2	17.6	16.6	83.4
Operatori u fabrikama i mašina i monter	838	22368	1.1	8.6	3.6	96.4
Osnovna zanimanja	10914	62634	14.6	24.1	14.8	85.2

Izvor: Anketa o Radnoj Snazi 2016, ASK.

Gotovo većina zaposlenih žena tokom 2016.godine su bile zaposlene kao profesionalke 28.1%, u sektoru službe i prodaje i 18.1% , u osnovnim zanimanjima 14.6% itd.

Tabela 21. Zaposleni prema zanimanju (%) 2017

Zaposleni prema zanimanju	Žene	Muškarci	%		Raspodela prema polu	
			Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
Donosioci zakona, viši službenici i menadžeri	3901	21492	5.1	7.6	15.4	84.6
Profesionalci	21785	27995	28.6	9.9	43.8	56.2
Tekničari i srodni stručni radnici	9576	17360	12.6	6.1	35.6	64.4
Službenici	7946	12536	10.4	4.4	38.8	61.2
Uslužni radnici i prodavci u prodavnicama i pijacima	12120	53271	15.9	18.8	18.5	81.5
Kvalifikovani radnici u poljoprivredi i ribarstvu	466	10617	0.6	3.7	4.2	95.8
Zanatski i trgovinski radnici	8099	46006	10.7	16.2	15.0	85.0
Operatori u fabrikama i mašina i monter	804	20118	1.1	7.1	3.8	96.2
Osnovna zanimanja	11349	74703	14.9	26.3	13.2	86.8

Izvor: Anкета o Radnoj Snazi 2017, ASK.

Gotovo većina zaposlenih žena tokom 2017.godine su bile zaposlene kao profesionalke 28.6%, u sektoru službe i prodaje i 15.9% , u osnovnim zanimanjima 14.9% itd.

Tabela 22. Zaposleni prema aktivnostima (%) 2016

Aktivnosti	Raspodela u %			Raspodela prema polu	
	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2.3	4.8	4.2	11.9	88.1
Vađenje ruda i kamena	0.0	1.4	1.1	0.0	100.0
Proizvodnja	5.8	15.4	13.2	9.8	90.2
Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	0.2	2.1	1.6	3.0	97.0
Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima	0.9	2.3	2.0	9.8	90.2
Građevinarstvo	0.5	14.7	11.5	1.0	99.0
Trgovina na veliko i malo; popravka motornih vozila i motocikala	17.1	14.2	14.8	25.8	74.2
Transport i skladištenje	1.1	3.8	3.2	7.6	92.4
Delatnosti vezani za usluge smeštaja i hrane	3.8	7.1	6.4	13.2	86.8
Informacije i komunikacije	2.5	2.1	2.2	25.2	74.8
Finansijske delatnosti i osiguranja	2.9	1.7	1.9	33.2	66.8
Poslovanje nekretninama	0.0	0.1	0.1	8.0	92.0
Profesionalne, naučne i tehničke delatnosti	2.2	1.9	2.0	25.2	74.8
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	2.4	3.5	3.3	16.2	83.8
Javna uprava i zaštita; obavezno socijalno osiguranje	7.3	7.4	7.4	22.1	77.9
Obrazovanje	20.5	7.7	10.6	43.3	56.7
Zdravstvena i socijalna zaštita	13.8	3.3	5.6	54.9	45.1
Umetnost, razonoda i rekreacija	2.4	1.5	1.7	32.1	67.9
Aktivnosti vezani za druge usluge	4.3	3.4	3.6	26.8	73.2
*Aktivnostii domaćinstava kao poslodavac	8.8	0.8	2.6	77.0	23.0
Aktivnosti ekstrateritorijalnih organizacija i tela	1.3	0.8	0.9	31.8	68.2

Izvor: Anкета o Radnoj Snazi 2016, ASK.

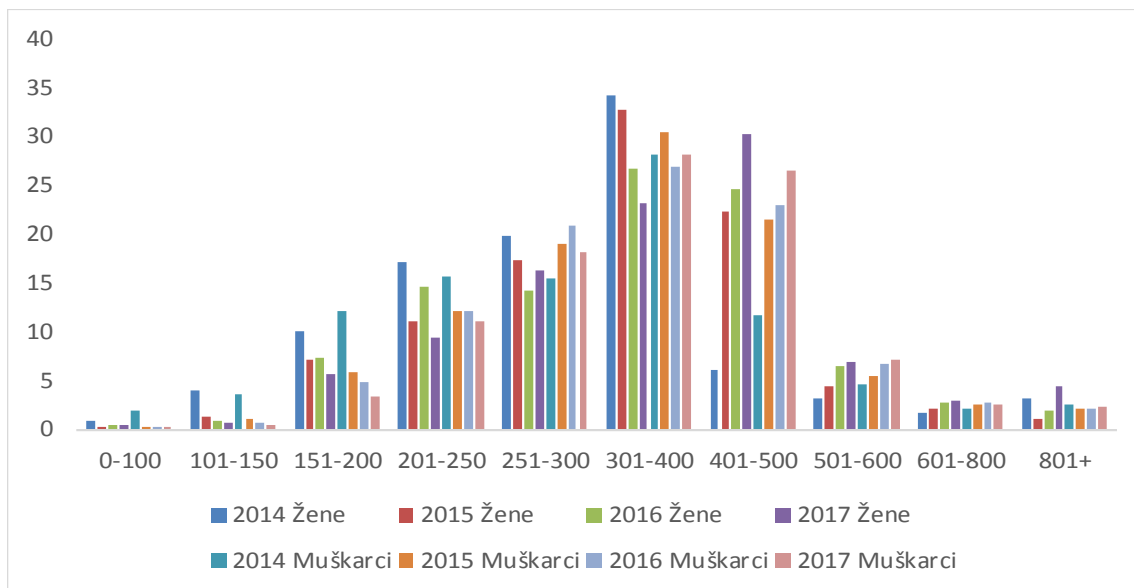
Tabela 3. Zaposleni prema aktivnostima (%) 2017

Aktivnosti	Raspodela u %			Raspodela prema polu	
	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3.3	4.7	4.4	15.8	84.2
Vađenje ruda i kamena	0.2	1.4	1.2	3.9	96.1
Proizvodnja	7.0	14.8	13.2	11.2	88.8
Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	0.6	2.2	1.8	6.5	93.5
Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima	0.6	1.4	1.2	9.9	90.1
Građevinarstvo	0.6	16.2	12.9	1.0	99.0
Trgovina na veliko i malo; popravka motornih vozila i motocikala	14.0	14.8	14.7	20.1	79.9
Transport i skladištenje	0.8	3.2	2.7	5.9	94.1
Delatnosti vezani za usluge smeštaja i hrane	3.8	7.3	6.6	12.3	87.7
Informacije i komunikacije	2.9	2.6	2.6	23.3	76.7
Finansijske delatnosti i osiguranja	2.7	1.5	1.7	32.5	67.5
Poslovanje nekretninama	0.1	0.0	0.1	37.4	62.6
Profesionalne, naučne i tehničke delatnosti	2.3	2.2	2.2	22.6	77.4
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	2.6	4.2	3.8	14.3	85.7
Javna uprava i zaštita; obavezno socijalno osiguranje	7.3	5.8	6.1	25.2	74.8
Obrazovanje	18.4	7.1	9.5	41.1	58.9
Zdravstvena i socijalna zaštita	16.0	3.9	6.5	52.0	48.0
Umetnost, razonoda i rekreacija	1.5	1.3	1.4	22.6	77.4
Aktivnosti vezani za druge usluge	5.9	4.0	4.4	28.6	71.4
*Aktivnostii domaćinstava kao poslodavac	7.0	0.7	2.1	71.7	28.3
Aktivnosti ekstrateritorijalnih organizacija i tela	2.5	0.6	1.0	51.6	48.4

Izvor: Anкета o Radnoj Snazi 2017, ASK.

Obrazovanje i zdravstvena zaštita su dva glavna poslodavaca za zaposlene žene. Najčešći sektori zapošljavanja muškaraca su građevinarstvo, proizvodnja i trgovina.

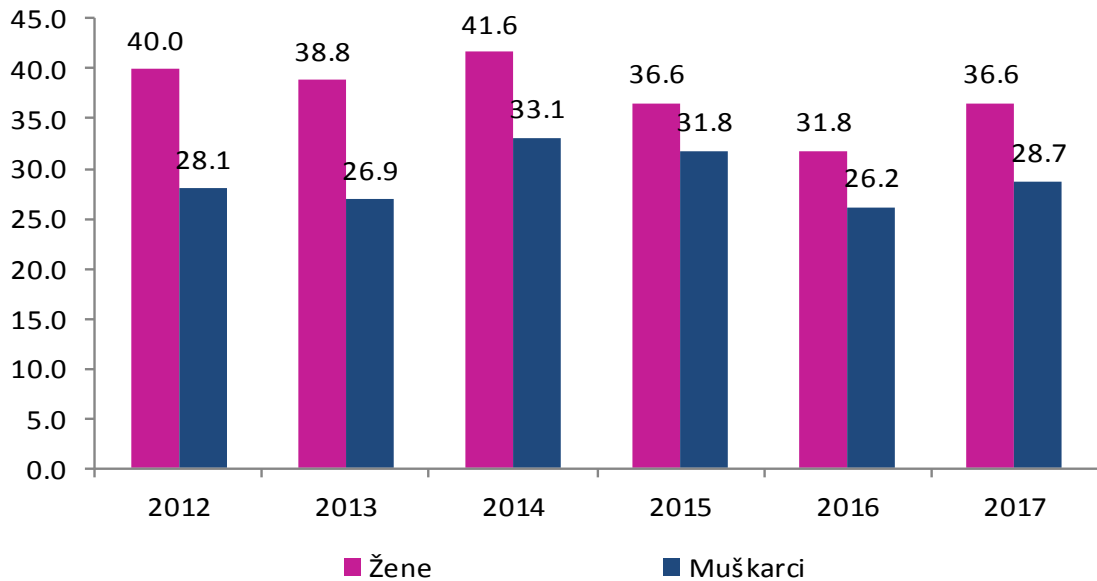
Grafikon 42. Neto mesečna zarada zaposlenih (%) 2014-2017

Izvor: Anкета o Radnoj Snazi 2014-2017, ASK.

Većina neto mesečne zarada je između 301 € i 400 €, među onima koji su se odazvali. Primećena je veoma mala rodna razlika gde muškarci imaju blagu sklonost da primaju veće zarade.

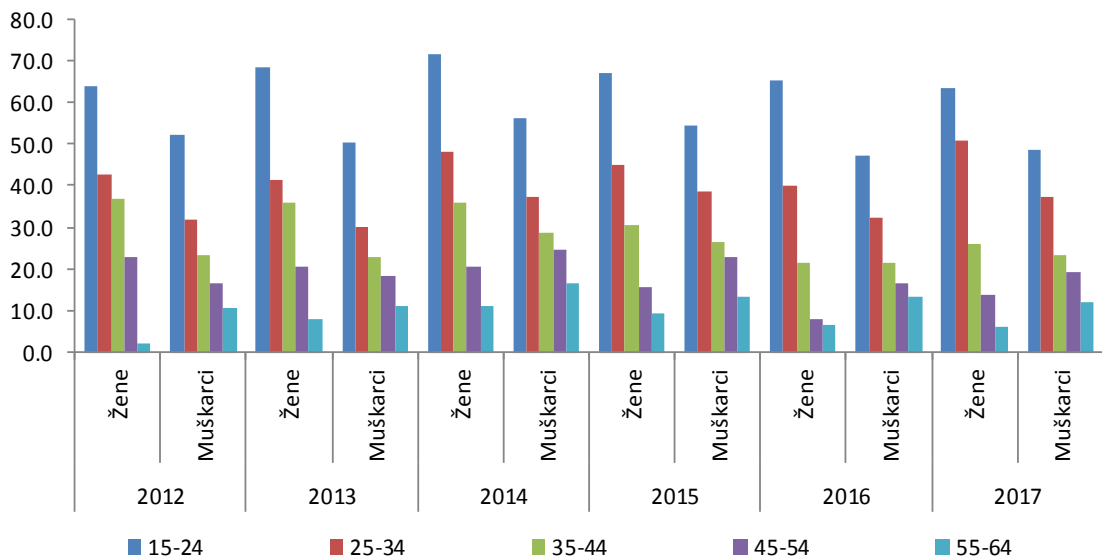
Grafikon 43. Stopa nezaposlenosti prema starosnim grupama 15-64 (%) 2012-2017

Izvor: Anкета o Radnoj Snazi 2012-2017, ASK.

Stopa nezaposlenosti je bila veća za žene nego za muškarce.

Grafikon 44. Stopa nezaposlenosti prema starosnim grupama 2012-2017

Izvor: Anкета o Radnoj Snazi 2012-2017, ASK

Oko 60% mladih na Kosovu bili su nezaposleni. Najniža stopa nezaposlenih je uočena kod lica starosne dobi 55-64 godina. Što se tiče raspodele nezaposlenih, i žene i muškarci pripadaju starosti između 15 i 34 godina.

Tabela 31. Preduzeća prema vlasništvu i ekonomskim aktivnostima 2014-2017

Ekonomska aktivnost	2014		2015		2016		2017	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	7.3	92.7	11.1	88.9	15.6	84.4	19.8	80.2
Vađenje ruda i kamena	3.8	96.2	5.1	94.9	5.3	94.7	4.3	95.7
Prerađivačka industrija (Proizvodnja)	8.0	92.0	8.5	91.5	8.9	91.1	9.3	90.7
Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	0.0	100.0	0.0	100.0	2.9	97.1	2.3	97.7
Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima	4.0	96.0	4.2	95.8	6.1	93.9	5.9	94.1
Građevinarstvo	4.2	95.8	4.0	96.0	4.1	95.9	4.2	95.8
Trgovina na veliko i malo; popravka motornih vozila i motocikala	11.6	88.4	11.4	88.6	11.6	88.4	11.7	88.3
Transport i skladištenje	4.2	95.8	4.9	95.1	4.6	95.4	4.1	95.9
Delatnosti vezani za usluge smeštaja i hrane	7.7	92.3	7.1	92.9	7.5	92.5	7.6	92.4
Informacije i komunikacije	8.0	92.0	8.5	91.5	8.4	91.6	7.2	92.8
Finansijske delatnosti i osiguranja	14.8	85.2	15.2	84.8	16.2	83.8	13.1	86.9
Poslovanje nekretninama	5.3	94.7	4.2	95.8	8.0	92.0	7.8	92.2
Profesionalne, naučne i tehničke delatnosti	10.0	90.0	8.7	91.3	8.5	91.5	8.8	91.2
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	8.9	91.1	8.6	91.4	9.8	90.2	9.9	90.1
Javna uprava i zaštita; obavezno socijalno osiguranje	10.9	89.1	11.7	88.3	14.1	85.9	16.3	83.8
Obrazovanje	25.8	74.2	26.2	73.8	26.7	73.3	28.4	71.6
Zdravstvena i socijalna zaštita	17.9	82.1	18.0	82.0	17.8	82.2	17.6	82.4
Umetnost, razonoda i rekreacija	6.7	93.3	8.8	91.3	8.1	91.9	9.2	90.8
Aktivnosti vezani za druge usluge	25.6	74.4	26.0	74.0	26.0	74.0	27.9	72.1

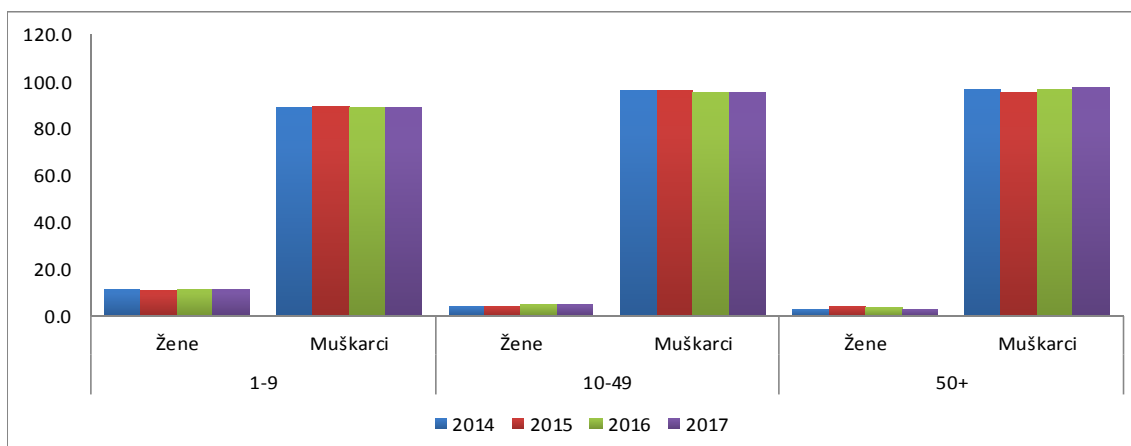
Izvor: Statistički Poslovni Registar 2014-2017, ASK

Tabela 32. Stuktura aktivnih preduzeća prema grupama zaposlenih i vlasnika 2014-2015

Kategorija broja zaposlenih	1-9		10-49		50+	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
2014	11.1	88.9	4.2	95.8	3.1	96.9
2015	10.9	89.1	4.3	95.7	4.4	95.6
2016	11.3	88.7	4.5	95.5	3.5	96.5
2017	11.6	88.4	4.7	95.3	2.9	97.1

Izvor: Statistički Poslovni Registar 2014-2017, ASK

Grafikon 45. Grafički prikaz aktivnih preduzeća prema polu vlasnika 2014-2017

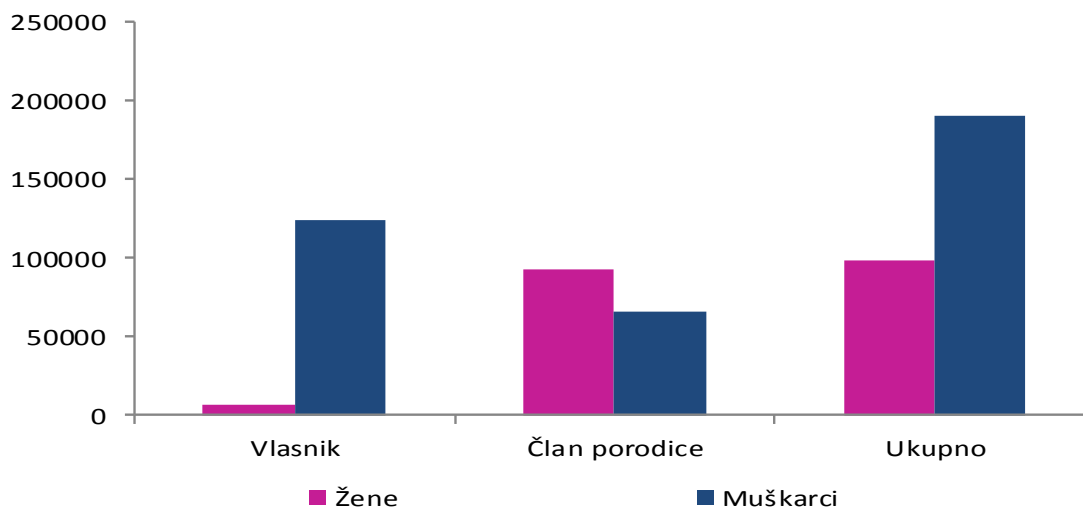
Izvor: Statistički Poslovni Registar 2014-2017, ASK

Tabela 4. Vlasnici poljoprivrednog zemljišta i članovi porodice 2014

Poljoprivredna gazdinstva	Žene	Muškarci
Vlasnik	6388	124048
Član porodice	92630	66471
Ukupno	99018	190519

Izvor: Popis Poljoprivrede, konačni rezultati 2014, ASK.

Grafikon 46. Poljoprivredna gazdinstva

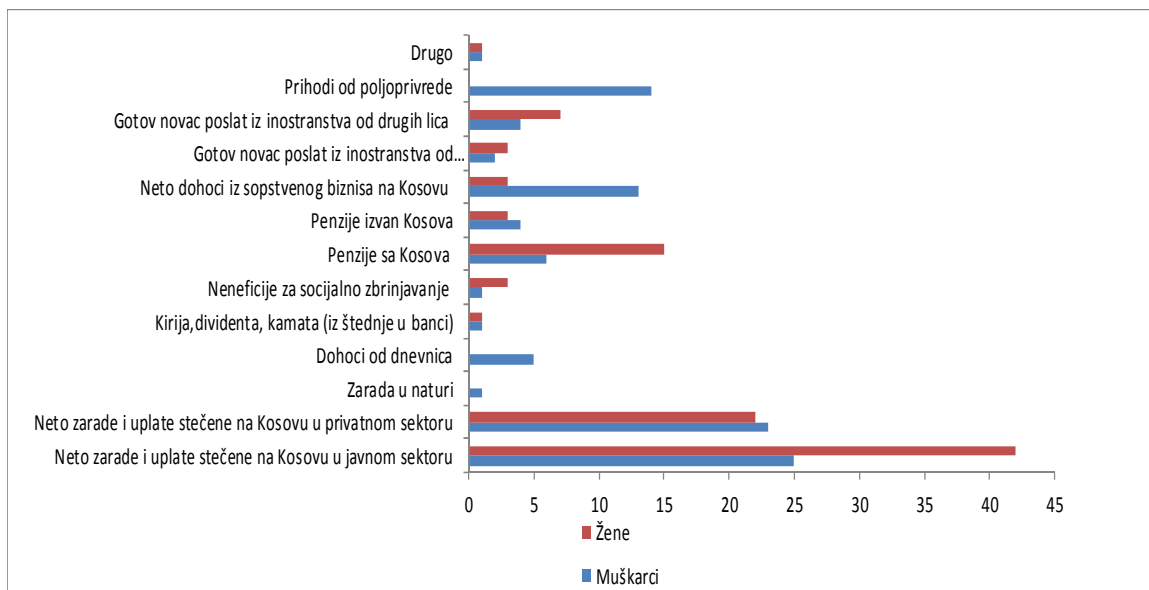
Izvor: Popis Poljoprivrede, konačni rezultati 2014, ASK.

PRIHODI

Prihodi

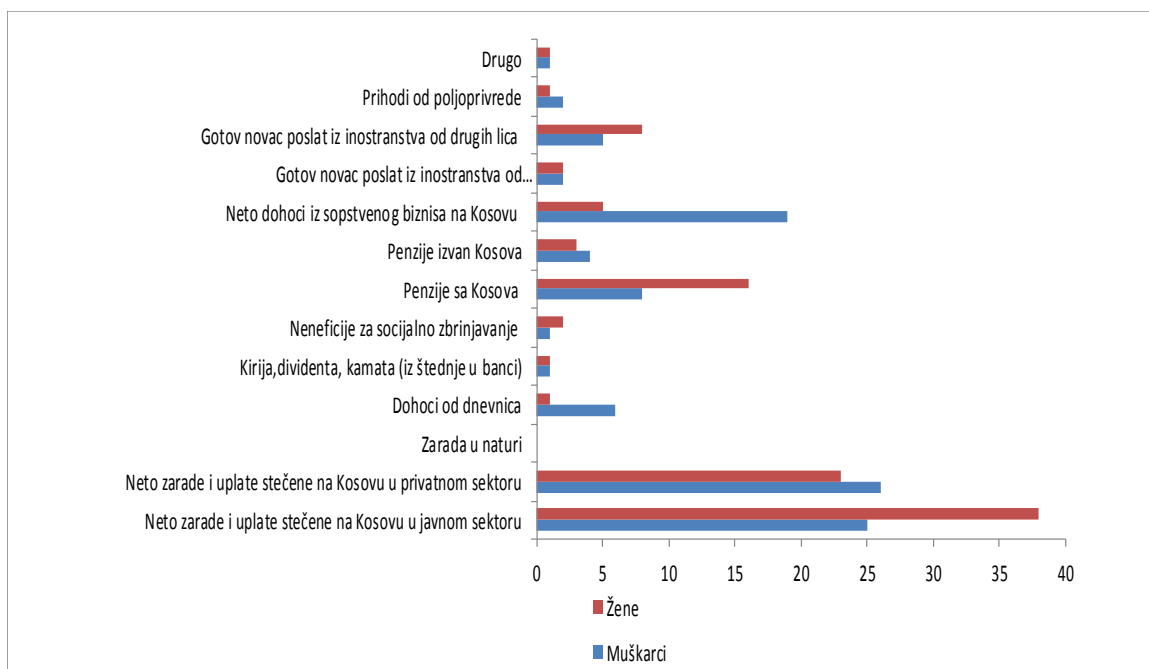
- Prema Zakonu o Radu, prihodi zaposlenika moraju obuhvatiti: prihode nakon plaćanja poreza i doprinosa od zarade zaposlenog za obavljeni rad i vreme provedeno na poslu; Prihode od unapređenja na posao; prihode od naknade i druge prihode (osim za: finansijsku podršku za javni i privatni lični prevoz, vreme provedeno na putovanjima u zemlji i inostranstvu, naknadnu penziju, pomoć od sindikata, jubilarne premije, naknadu u slučaju smrti i naknade za povrede dobijene na poslu ili profesionalne bolesti). ASK računa prosečne prihode od iznosa plaćenih prihoda u mesecu izveštavanja, koji su podeleni prema broju zaposlenih (formalno) prema kadrovskoj evidenciji u pravnim jedinicama i preduzeticima koji pružaju podatke.
- Prosečna zarada zaposlenih u pravnim jedinicama se razlikuje od ukupne prosečne zarade, jer ona ne uključuju novac onih se zapošljavaju od strane poduzetnika. Prosečne plaće formalno zaposlenih mogu se prikazati prema polu samo za zaposlene u pravnim jedinicama jer su njihove plate identifikovane putem statističkih istraživanja. Plate zaposlenih od poduzetnika uzimaju se na osnovu evidencije Poreske Uprave, koja ne pruža podatke raspodelene prema polu.
- Jaz između polova sa aspekta prihoda je prosečna razlika bruto zarade ostvarene od strane zaposlenih muškaraca i prosečne razlike bruto zarade ostvarene od strane zaposlenih žena, izraženo kao procenat prosečnog bruto prihoda muškaraca. Razlika u prosečne zarade predstavljena u ovom poglavlju nisu uporedive sa razlikama date prema definiciji Eurostata o jazu prihoda (neregulisan), jer one ne obuhvataju prihode od radnika koji su zaposleni kod preduzetnika, i nisu zasnovane u zarade po satu.
- Nivo obrazovanja (kvalifikacija) za obavljanje određenih poslova i zadataka je određeni nivo školovanja koja je potrebna za jednu poziciju (prema opštem ukazu ili ukazu/dokumentu o klasifikaciji radnih mesta).

Grafikon 47. Glavni izvori prihoda, 2016

Izvor: Anketa o Budžetu Domaćinstava 2016, ASK

Grafikon 48. Glavni izvori prihoda 2017

Izvor: Anketa o Budžetu Domaćinstava 2017, ASK

Glavni izvori prihoda za žene su Neto zarade i uplate stečene na Kosovu u javnom sektoru, Penzije sa Kosova i Gotov novac poslat iz inostranstva.

Dok za muškarce glavni izvori prihoda su Neto dohoci iz sopstvenog biznisa na Kosovu, Dohoci od dnevnica kao i Neto zarade i uplate stečene na Kosovu u privatnom sektoru.

Tabela 5. Vlasništvo u 2014-2017, u %

Vlasnik kuće (stana)	2014	2015	2016	2017
Žene	9	5	11	12
Muškarci	91	95	89	88

Izvor: *Anketa o Budžetu Domaćinstava 2014-2017, ASK*

Prema podacima o vlasništvu se vidi da nastavlja tradicija, po kojoj muškarac je vlasnik kuće ili stana.

DONOŠENJE ODLUKA

Tabela 6. Rukovodeće pozicije u ministarstvima, izvršnim agencijama i na lokalnom nivou u upravi 2017

Centralni i loklani nivo	Visoki rukovodeći nivo		Rukovodeći nivo	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
Ministarstva	6	70	391	1031
Opština	0	0	159	675

Izvor: MJU-DUCS, 2017.

Tabela 36. Zaposleni na odlučujućim pozicijama prema Ministarstvima 2017

Ministarstva	Visoki rukovodeći nivo				Rukovodeći nivo			
	Pol		Raspodela prema polu		Pol		Raspodela prema polu	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
Kancelarije Premijera	1	8	11	89	38	84	31	69
Ministarstvo Trgovine i Industrije	1	6	14	86	15	32	32	68
Ministarstvo Zdravstva	1	4	20	80	36	41	47	53
Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta	0	2	0	100	20	41	33	67
Ministarstvo Transporta	0	1	0	100	4	35	10	90
Ministarstvo Rada i Socijalne Zaštite	0	4	0	100	15	73	28	72
Ministarstvo Javne Uprave	1	2	33	67	10	25	29	71
Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije	2	9	18	82	28	52	35	65
Ministarstvo Ekonomije i Finansija	0	4	0	100	52	175	23	77
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja	0	3	0	100	13	52	20	80
Ministarstvo Ekonomskog Razvoja	0	2	0	100	9	24	27	73
Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave	0	1	0	100	8	13	38	62
Ministarstvo Životne Sredine i Prostornog Planiranja	0	3	0	100	22	37	37	63
Ministarstvo Spoljnih Poslova	0	3	0	100	4	20	17	83
Ministarstvo Pravde	0	5	0	100	21	80	21	79
Ministarstvo za Kosovske Snage Bezbednosti	0	1	0	100	9	27	25	75
Ministarstvo Unutrašnjih Poslova	0	4	0	100	39	135	22	78
Ministarstvo za Dijasporu	0	1	0	100	4	14	22	78
Ministarstvo za Evropske Integracije	0	2	0	100	8	15	35	65
Ministarstvo za Zajednice i Povratak	0	1	0	100	3	11	21	79
Skupština Kosova	0	3	0	100	19	28	40	60
Predsedništvo	0	1	0	100	14	17	45	55

Izvor: MJU, Decembar 2017.

Tabela 37. Zaposleni u Opštinskoj Upravi 2016

Opštine	Ukupan broj zaposlenih	Polna struktura		%		Raspodela prema polu	
		Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
Dečani	138	30	108	1.5	2.3	22	78
Dragaš	138	13	125	0.6	2.6	9	91
Uroševac	249	88	161	4.3	3.4	35	65
Kosovo Polje	145	52	93	2.6	1.9	36	64
Glogovac	168	52	116	2.6	2.4	31	69
Đakovica	223	78	145	3.8	3.0	35	65
Gnjilane	362	100	262	4.9	5.5	28	72
Istok	158	53	105	2.6	2.2	34	66
Kačanik	119	22	97	1.1	2.0	18	82
Kamenica	189	30	159	1.5	3.3	16	84
Klina	133	27	106	1.3	2.2	20	80
Lipljane	170	54	116	2.7	2.4	32	68
Mališevo	194	29	165	1.4	3.4	15	85
Mitrovica	366	145	221	7.1	4.6	40	60
Mitrovica Sever	58	32	26	1.6	0.5	55	45
Novo Brdo	85	13	72	0.6	1.5	15	85
Obilić	133	59	74	2.9	1.5	44	56
Peć	343	139	204	6.8	4.3	41	59
Podujevo	447	80	367	3.9	7.7	18	82
Priština	629	269	360	13.2	7.5	43	57
Prizren	414	122	292	6.0	6.1	29	71
Orahovac	181	27	154	1.3	3.2	15	85
Srbica	192	53	139	2.6	2.9	28	72
Suva Reka	206	51	155	2.5	3.2	25	75
Štrpce	107	24	83	1.2	1.7	22	78
Štimlje	111	28	83	1.4	1.7	25	75
Vitina	167	31	136	1.5	2.8	19	81
Vučitrn	247	62	185	3.0	3.9	25	75
Elez Han	38	4	34	0.2	0.7	11	89
Mamuša	55	11	44	0.5	0.9	20	80
Junik	47	9	38	0.4	0.8	19	81
Klokot	50	12	38	0.6	0.8	24	76
Parteš	37	8	29	0.4	0.6	22	78
Ranilug	57	14	43	0.7	0.9	25	75
Gračanica	60	28	32	1.4	0.7	47	53
Leposavić	127	48	79	2.4	1.6	38	62
Zubin Potok	226	108	118	5.3	2.5	48	52
Zvečane	57	28	29	1.4	0.6	49	51

Izvor: MJU, Jun 2016.

Tabela38. Zaposleni u Opštinskoj Upravi 2017

Opštine	Ukupan broj zaposlenih	Polna struktura		%		Raspodela prema polu	
		Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
Dečani	136	30	106	1.5	2.6	22	78
Dragaš	100	12	88	0.6	2.2	12	88
Uroševac	301	107	194	5.3	4.8	36	64
Kosovo Polje	115	50	65	2.5	1.6	43	57
Glogovac	132	47	85	2.3	2.1	36	64
Đakovica	213	77	136	3.8	3.3	36	64
Gnjilane	344	101	243	5.0	6.0	29	71
Istok	157	52	105	2.6	2.6	33	67
Kačanik	120	24	96	1.2	2.4	20	80
Kamenica	186	32	154	1.6	3.8	17	83
Klina	134	31	103	1.5	2.5	23	77
Lipljane	165	54	111	2.7	2.7	33	67
Mališevo	178	30	148	1.5	3.6	17	83
Mitrovica	349	144	205	7.1	5.0	41	59
Mitrovica Sever	54	31	23	1.5	0.6	57	43
Novo Brdo	54	19	35	0.9	0.9	35	65
Obilić	116	51	65	2.5	1.6	44	56
Peć	348	154	194	7.6	4.8	44	56
Podujevo	250	71	179	3.5	4.4	28	72
Priština	510	247	263	12.2	6.4	48	52
Prizren	347	113	234	5.6	5.7	33	67
Orahovac	139	21	118	1.0	2.9	15	85
Srbica	168	44	124	2.2	3.0	26	74
Suva Reka	207	54	153	2.7	3.7	26	74
Štrpce	69	25	44	1.2	1.1	36	64
Štimlje	92	37	55	1.8	1.3	40	60
Vitina	136	21	115	1.0	2.8	15	85
Vučitrn	259	65	194	3.2	4.8	25	75
Elez Han	45	3	42	0.1	1.0	7	93
Mamuša	31	9	22	0.4	0.5	29	71
Junik	47	10	37	0.5	0.9	21	79
Klokot	41	13	28	0.6	0.7	32	68
Parteš	37	8	29	0.4	0.7	22	78
Ranilug	42	12	30	0.6	0.7	29	71
Gračanica	71	39	32	1.9	0.8	55	45
Leposavić	127	48	79	2.4	1.9	38	62
Zubin Potok	226	108	118	5.3	2.9	48	52
Zvečane	57	28	29	1.4	0.7	49	51

Izvor: MJU, Jun 2017.

Tabela 397. Zaposleni u diplomatskim misijama prema pozicijama 2014-2017

Pozicije	2014				2015				2016				2017			
	Ukupno		%		Ukupno		%		Ukupno		%		Ukupno		%	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
Ambasadori	5	20	20	80	7	15	32	68	7	16	30	70	5	16	24	76
Ministar Savetnik-Generalni konzul	3	16	16	84	2	16	11	89	5	24	17	83	5	20	20	80
Savetnici	6	12	33	67	6	16	27	73	7	18	28	72	7	14	33	67
Konzuli/ Prvi sekretari	8	29	22	78	6	21	22	78	12	18	40	60	17	26	40	60
Zamenik konzula/ Drugi Sekretari	2	16	11	89	6	13	32	68	9	13	41	59	8	15	35	65
Treći Sekretari	3	2	60	40	0	2	0	100	0	2	0	100	0	1	0	100

Izvor: Ministarstvo Spoljnih Poslova, 2014- 2017

Tabela 408. Struktura zaposlenih u Policiji Kosova 2014-2017

Činovi	2014			2015			2016			2017		
	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno
Pukovnik	2	16	18	2	16	18	2	16	18	2	16	18
Potpukovnik	3	39	42	3	38	41	3	37	0	4	53	57
Major	5	46	51	4	48	52	4	46	50	6	54	60
Kapetan	12	128	140	11	126	137	9	127	136	5	103	108
Poručnik	27	315	342	33	324	357	36	328	364	36	325	361
Vodnik	80	867	947	91	871	962	113	1030	1143	113	1019	1132
Policijski službenik	717	5426	6143	747	5565	6312	718	5314	6032	714	5209	5923
Civilno osoblje	370	764	1134	366	731	1097	362	719	1081	363	710	1073
Ukupno (Uniformisano+civilno osoblje)	1216	7601	8817	1257	7719	8976	1247	7617	8824	1243	7489	8732

Izvor: Ministarstvo Unutrašnjih Poslova 2014-2017.

Tabela 41. Struktura zaposlenih u Policiji Kosova, prema pozicijama odlučivanja u uniformi 2014-2017

Pozicija odlučivanja (Uniformisano)	Žene	Muškarci	Ukupno
Godina 2014	129	1411	1540
Godina 2015	144	1423	1567
Godina 2016	167	1584	1751
Godina 2017	166	1570	1736

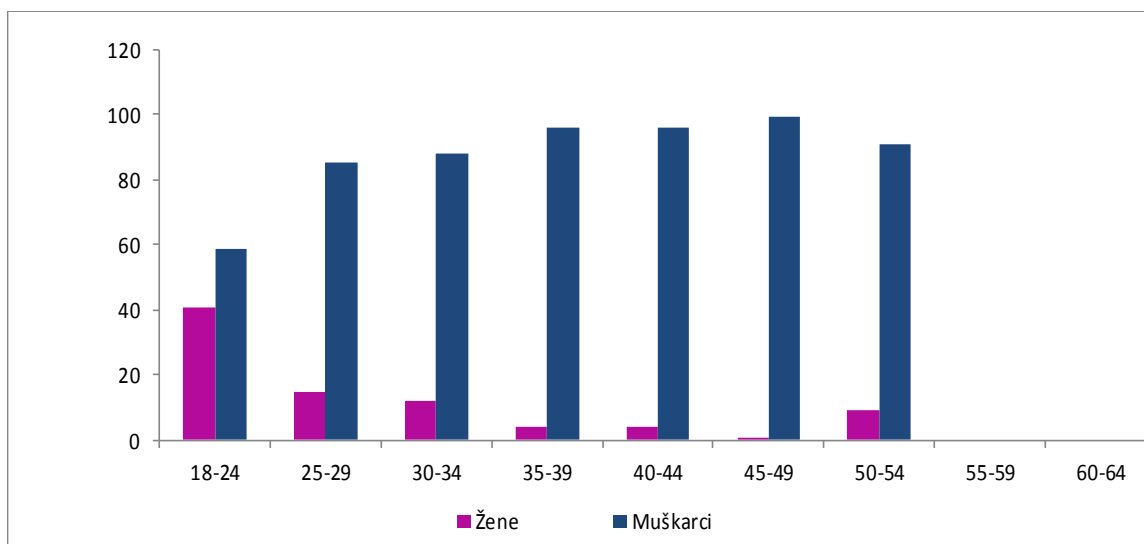
Izvor: Ministarstvo Unutrašnjih Poslova 2014-2017.

Tabela 42. Zaposleno vojno osoblje prema starosnoj grupi u MBSK/KBS, 2017

Starosna grupa	2017			%	
	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci
18-24	12	147	159	41	59
25-29	87	476	563	15	85
30-34	69	492	561	12	88
35-39	8	203	211	4	96
40-44	15	371	386	4	96
45-49	3	249	252	1	99
50-54	5	48	53	9	91
55-59	0	0	0	0	0
60-64	0	0	0	0	0
Ukupno	199	1986	2185	9	91

Izvor: Ministarstvo KBS-a 2017.

Grafikon 49. Zaposleno vojno osoblje prema starosnoj grupi u MBSK/KBS 2017

Izvor: Ministarstvo KBS-a 2017.

Tabela 43. Zaposleno vojno osoblje prema pozicijama odlučivanja prema starosnoj grupi u MBSK/KBS 2017

Starosna grupa	2017			%	
	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci
18-24	0	0	0	0	0
25-29	0	1	1	0	100
30-34	1	2	3	33	67
35-39	0	9	9	0	100
40-44	1	17	18	6	94
45-49	0	28	28	0	100
50-54	2	17	19	11	89
55-59	0	0	0	0	0
60-64	0	0	0	0	0
Ukupno	4	74	78	5	95

Izvor: Ministarstvo KBS-a 2017.

Tabela 44. Zaposleno Političko, Civilno i pomoćno osoblje prema starosnoj grupi u MBSK/KBS, 2017

Starosna grupa	2017			%	
	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci
18-24	0	1	1	0	0
25-29	7	8	15	3	4
30-34	11	22	33	5	10
35-39	11	43	54	5	19
40-44	9	29	38	4	13
45-49	5	23	28	2	10
50-54	8	25	33	4	11
55-59	2	17	19	1	8
60-64	0	3	3	0	1
Ukupno	53	171	224	24	76

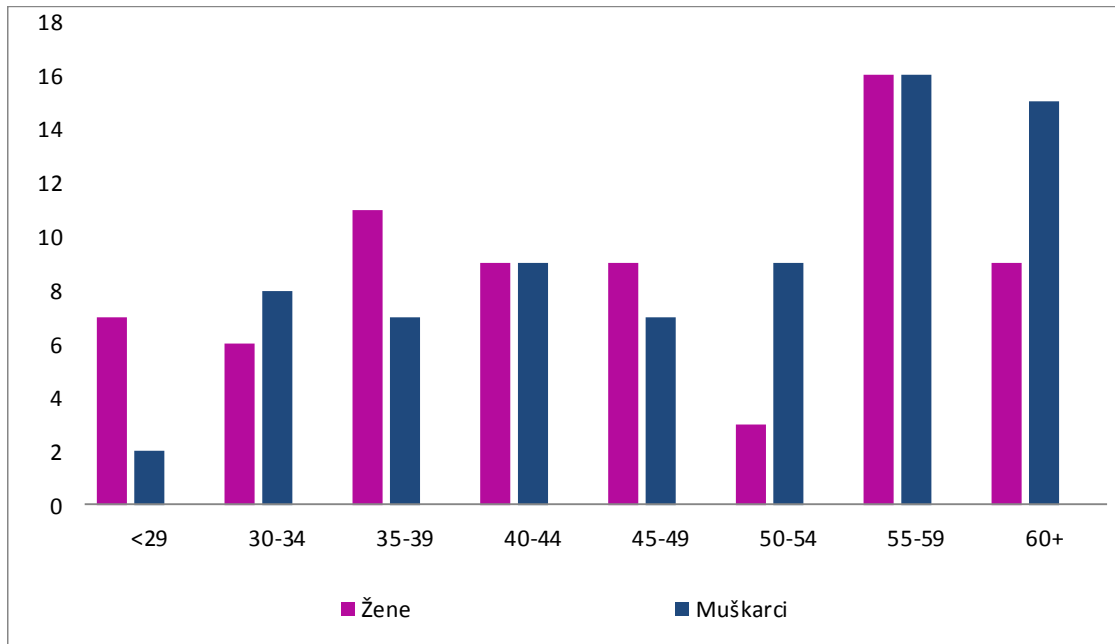
Izvor: Ministarstvo KBS-a 2017.

Tabela 45. Zaposleno političko, civilno i pomoćno osoblje prema starosnoj grupi u pozicijama odlučivanja MBSK/KBS, 2017

Starosne grupe	2017			%	
	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci
18-24	0	0	0	0	0
25-29	0	0	0	0	0
30-34	1	1	2	3	3
35-39	1	4	5	3	11
40-44	0	6	6	0	17
45-49	2	5	7	6	14
50-54	4	7	11	11	20
55-59	0	3	3	0	9
60-64	0	1	1	0	3
Ukupno	8	27	35	23	77

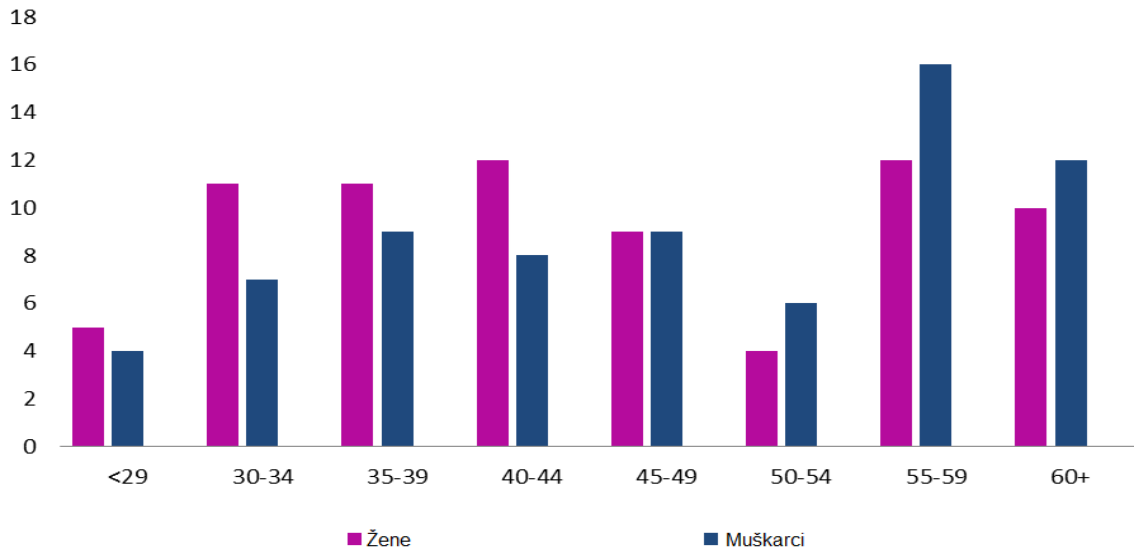
Izvor: Ministarstvo KBS-a, 2017.

Grafikon 50. Zaposleni u Agenciji za Statistiku Kosova prema starosnim grupama 2016

Izvor: Agenciji za Statistiku Kosova 2016.

Grafikon 51. Zaposleni u Agenciji za Statistiku Kosova prema starosnim grupama 2017

Izvor: Agenciji za Statistiku Kosova 2017.

Katalogizacija u publikaciji – (CIP)

Nacionalna Biblioteka Kosova “Pjetër Bogdani”

305-055.1(496.51)”2016/2017”

305-055.2(496.51)”2016/2017”

Žene i Muškarci na Kosovu 2016-2017 /

Publikaciju su pripremili Avni Kastrati, Valdete Navakazi... [et al.]. –
Priština : Agencija za Statistiku Kosova, 2018. – 69 str. : ilustr. ; 28
cm.

1. Avni Kastrati
2. Navakazi, Valdete

ISBN 978-9951-22-333-1